

18 лютага —
выбары
ў мясцовыя
(абласныя,
гарадскія,
раённыя,
сельскія і
пасялковыя)
Саветы
дэпутатаў.

**Ваш
голас
вельмі
важны!**

ЦЫТАТА ДНЯ

Лідзія ЯРМОШЫНА,
старшыня Цэнтральнай
камісіі па выбарах
і правядзенні рэспубліканскіх
рэферэндумаў:

«Нават у акругах,
дзе зарэгістраваны
толькі адзін кандыдат
у дэпутаты, выбары
павінны адбыцца.
Выбары ў любым
выпадку трэба
праводзіць. Бо, калі
з ліку тых выбаршчыкаў,
што прыйшлі на
ўчасткі, больш за 50 %
прагаласуюць супраць,
то дэпутат не будзе
абраны. Гэта значыць
выбаршчыкі атрымаюць
права выказацца.
Увядзенне ж абавязковай
альтэрнатывы,
як зроблена
ў некаторых
дзяржавах, — гэта
проста гандаль
ляльнасцю».

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

17

ЛЮТАГА 2018 г.

СУБОТА

№ 34 (28650)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

АСАБІСТАЯ АДКАЗНАСЦЬ АБАВЯЗВАЕ

Беражлівае, ашчаднае стаўленне да свайго жытла, да родных і блізкіх людзей, да ўласнай справы — гэта, падаецца, вельмі простыя, агульначалавечыя рэчы. І калі б кожны іх прытрымліваўся, глядзіш, і свет бы стаў лепшы. Гэта датычыцца не толькі таго, што напрамую залежыць ад кожнага з нас, але і рэчаў глабальных — улады, сацыяльнай сферы, эканамічнага стану. Калі не даеш хабар — тым самым не дазваляеш развівацца карупцыі, трымаеш у парадку двор побач з уласным домам — робіш прыгажэйшым не толькі яго, але і горад, і краіну ў цэлым. Крыху намаганняў — а колькі карысці можа быць. Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка заклікаў падчас рабочай паездкі ў Слуцк усіх грамадзян актыўна праяўляць сябе і ў грамадскім, і ў жыццёвым плане.

Фота БЕЛТА

Дастойная плата за добрую работу

Учора кіраўнік дзяржавы наведаў дражджавы завод і цукрарафінадны камбінат, што на Случчыне, пасля чаго сустрэўся з супрацоўнікамі прадпрыемства цукровай галіны. Галоўны пасыл беларускага лідара падчас сустрэчы — працаваць пільна, з павагай і акуратнасцю ставіцца да здабытага і імкнуцца для родных мясцін зрабіць больш, чым проста прыехаць і агледзець іх.

Адной з першых тэм, якую Прэзідэнт закрануў падчас наведвання Слуцкага цукрарафінаднага камбіната, стала заробная плата. Аляксандр Лукашэнка папярэдзіў, каб разрыў паміж зарплатай у снежні 2017-га і першымі месяцамі гэтага года быў мінімальны і паступова розніца, калі і была, выраўноўвалася. Асобна кіраўнік дзяржавы закрануў тэму зарплаты педагогаў: «Па настаўніках будзем разбірацца самым сур'ёзным чынам. Трэба за будучую пяцігодку і астатні час заробную плату настаўнікам падвойваць. І гэта не папулізм! Настаўнік сёння застаўся галоўным звяном у вёсцы, у малых гарадах, раённых цэнтрах».

СТАР. 2

■ Еўрагульні-2019

Усё менш часу застаецца да 2019 года, у якім Беларусь будзе трымаць сур'ёзны спартыўны перад суветнай спартыўнай грамадскасцю. Работа па падрыхтоўцы краіны да гэтай падзеі ўжо пачалася. Мы пацікавіліся ў прадстаўнікоў Дырэкцыі Гульніаў, гісторыкаў, дзеячаў культуры і прадстаўнікоў гарадскіх улад аб тым, як ідуць справы і чаго чакаць айчынным і замежным аматарам спорту ад Мінска ў 2019 годзе.

Мультимоё, або Нас зразумеюць усе

Еўрагульні — гэта міжнароднае мерапрыемства, але не толькі спартыўнае, як можа здавацца на першы погляд, яно мае яшчэ і вялікую культурную частку. Таму тут Беларусь павінна прадэманстраваць не толькі добрых спартсменаў, але і ўсё багацце сваёй нацыянальнай культуры. Дырэкцыя Гульніаў надае вельмі важнае значэнне менавіта гэтаму аспекту. Разважаючы ў такім кірунку, вядо-

ма, немагчыма абысці пытанне аб тым, якія ж мовы будуць суправаджаць маштабны турнір?

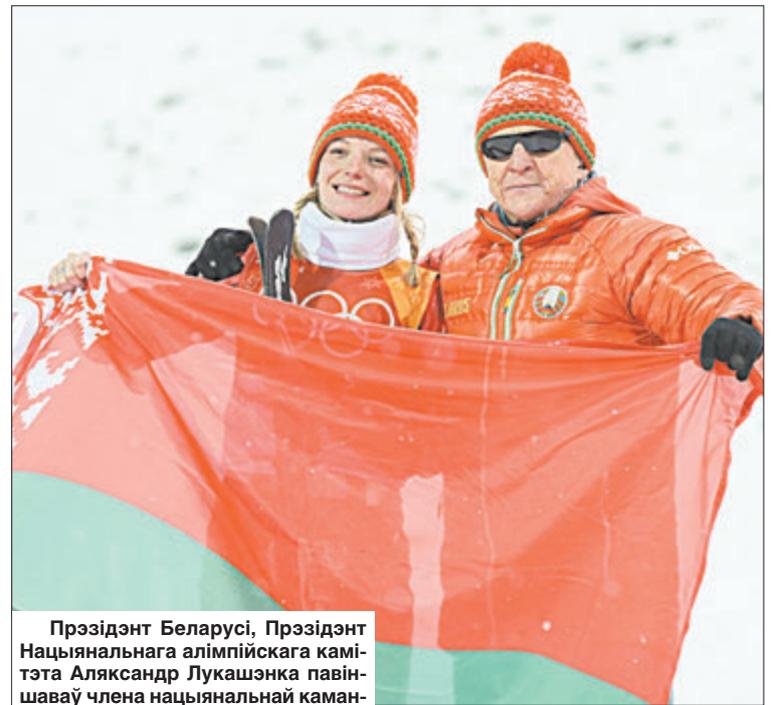
Намеснік дырэктара Дырэкцыі II Еўрапейскіх гульніаў Анатоль КОТАЎ адзначае, што пэўнай дамінантай будзе англійская мова, яна прадстаўлена як афіцыйная і з'яўляецца галоўным сродкам камунікацыі з еўрапейскімі партнёрамі, а ў сваіх піяр-кампаніях, вядома, Дырэкцыя выкарыстоўвае дзяржаўныя — беларускую і рускую мовы. «Мы жывём у нашай краіне, павінны прасоўваць нашу культуру, і таму беларуская мо-

ва будзе адным з сур'ёзных напрамкаў нашай работы. Падчас Еўрагульніаў менавіта мова, культура, нашы традыцыі будуць у прыярытэце. Гэта зразумела, нават калі паглядзець на стылістыку, якая разгарнулася вакол папараць-кветкі. Гэтую старажытную беларускую легенду мы хочам данесці да ўсяго свету. Праз нашу адметнасць мы павінны паказаць, што Беларусь — гэта адна з 50 галоўных краін Еўропы са сваёй цікавай і няпростай гісторыяй, месцамі трагічнай», — адзначае Анатоль Анатолевіч.

СТАР. 5

ПЕРШЫ. ДОЎГАЧАКАНЫ. ЗАЛАТЫ

Ганна Гуськова стала алімпійскай чэмпіёнкай у лыжнай акрабатыцы

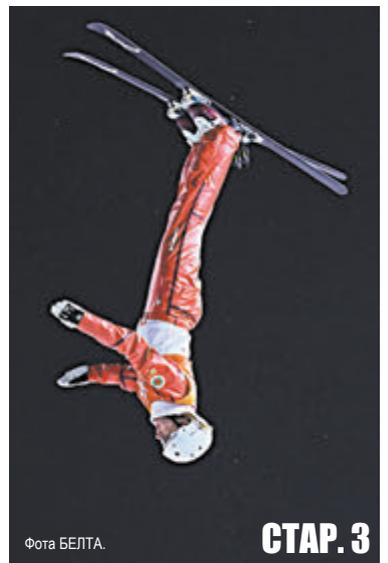

Прэзідэнт Беларусі, Прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Аляксандр Лукашэнка павіншаваў члена нацыянальнай каманды па фрыстайле Ганну Гуськову з заваяваннем залатога медаля на зімовых Алімпійскіх гульніах у Пхёнчхане.

«Абараняючы спартыўны гонар краіны, ты падарыла беларусам сапраўднае свята. Сёння ўсе з заміраннем сэрца сачылі за яркім, самаадданым выступленнем, якое прынесла нам першае, такое доўгачаканае золата Алімпіяды ў Пхёнчхане», — гаворыцца ў віншаванні.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што, паказаўшы пераўзыходзячы ўзровень майстэрства і пацвердзіўшы высокі клас беларускай школы фрыстайла, спартсменка стала аўтарам перамогі ўсёй краіны.

Аляксандр Лукашэнка таксама павіншаваў Ганну Гуськову з прысваеннем ганаровага звання «Заслужаны майстар спорту Рэспублікі Беларусь» і ўзнагароджаннем ордэнам Айчыны III ступені.

Фота БЕЛТА.

СТАР. 3

«НАМ ЁСЦЬ ШТО ПАКАЗАЦЬ...»

Беларусь праз мову, гісторыю, культуру...

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

АСАБІСТАЯ АДКАЗНАСЦЬ АБАВЯЗВАЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На жаль, невысокія зарплаты атрымліваюць і работнікі дзіцячых садкоў, медсёстры і санітаркі, хоць работа ў іх каласальная, таму Прэзідэнт адзначаў, што плату за іх працу трэба паступова павялічваць. Увогуле, што датычыцца росту зарплат, то ён, перш за ўсё, павінен адбывацца за кошт прадукцыйнасці працы, каб чалавек быў загрузаны, але і атрымліваў за зробленае належным чынам. Таксама рост зарплат будзе стымуляваць і ўнутраны попыт, адзначыў беларускі лідар.

Будзе інфраструктура — будучы і людзі

Аляксандр Лукашэнка заклікаў усіх да актыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці краіны. Перш за ўсё — у добраўпарадкаванні малой радзімы. Сёлета кожны мусіць штосьці зрабіць, каб яшчэ больш прыгожай стала Беларусь. Нельга забывацца на перспектывы вёскі, але ўпор на аграгарадкі будзе рабіцца і надалей. «Мы нікуды ад гэтага не дзвенемся і аграгарадкі будзем развіваць, за імі будучыня нашай беларускай вёскі», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Па яго словах, калі ў іх будзе добрая інфраструктура, то моладзь пацягнецца і на вёску, бо па-за горадам лягчэй расціць дзяцей,

лепшыя экалагічныя ўмовы для жыцця. У той час як у горадзе не заўжды так лёгка знайсці работу, як можа падацца на першы погляд. І, калі малады чалавек вырашыць пераехаць, напрыклад, у невялікі горад, то тут для яго адным з галоўных стымуляў можа стаць больш даступнае жыллё.

Аляксандр Лукашэнка таксама заклікаў усіх схадзіць на выбары, якія адбудуцца ўжо заўтра (сёння яшчэ можна прагаласаваць датэрмінова). «Ногі не адваліцца», — па-народнаму сказаў кіраўнік дзяржавы і растлумачыў, што хоць сістэма мясцовых Саветаў дэпутатаў сапраўды патрабуе рэформы, але на цяперашнім этапе яна не такая шматлікая, як гэта было раней, і абсалютная большасць абраннікаў народа нават не атрымлівае за працу зарплату (толькі старшыні). Да таго ж, у выпадку канфлікту ці надзвычайнага становішча менавіта мясцовыя ўлады будучы выступяць сувязным звяном паміж людзьмі і вышэйшымі ўстановамі.

У любым выпадку выбары — гэта праяўленне грамадскай актыўнасці, палітычнай культуры насельніцтва, да якой варта прывучаць з дзяцінства. Таму беларускі лідар прапанаваў браць з сабой на ўчасткі дзяцей, прывіваючы ім тым самым адчуванне свята ў дзень выбараў, фарміруючы іх станоўчы вобраз.

Ёсць карупцыя — няма партфеля міністра

Адзін з супрацоўнікаў цукровага камбіната запытаў Прэзідэнта аб адстаўцы міністраў спорту і лясной гаспадаркі. Кіраўнік дзяржавы пагадзіўся растлумачыць, чаму было прынята такое рашэнне. «Вы мае выбаршчыкі, і я абавязаны перад вамі даваць тлумачэнні, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — З першых прэзідэнцкіх выбараў я дакладна народу сказаў, што карупцыя ў Беларусі быць не можа». Так, кіраўнік дзяржавы папярэдзіў міністраў, што калі раптам у іх сферы будзе выяўлена карупцыйная схема, то партфеляў давядзецца адразу ж пазбавіцца.

Напрыклад, кіраўнік Палаца спорту браў хабар ад гандляроў, якія размяшчалі ў будынку. А дайшло да таго, што калі манахіні прыйшлі прасіць дазвол на продаж, ён і ад іх папрасіў «грашовай падзякі». «Я не веру, што міністр пра гэта не ведаў», — сказаў Прэзідэнт. Што датычыцца лясной сферы, то тут выявілі крымінальную схему: у адну з краін Еўрапейскага саюза якасную драўніну прадавалі, выдаючы яе за некандыцыю, каб не плаціць пошліны. «Ад мяне літасці не чакайце, ніхто. Не таму, што я крыважэрны, а таму, што карупцыя губіць усё», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Вераніка ПУСТАВІТ

■ Выбары-2018

ЯК ПАКАЗЧЫК СТАЛАСЦІ

Лідзія Ярмошына правяла сустрэчу са студэнтамі Акадэміі кіравання

Акадэміі кіравання

«Удзел у выбарах — гэта паказчык асабістай сталасці і адказнасці перад грамадствам, дзяржавай», — сказала старшыня ЦВК перад пачаткам мерапрыемства.

Колькасць маладых кандыдатаў на мясцовых выбарах адрозніваецца ў залежнасці ад узроўню Саветаў. У Мінску і абласных цэнтрах прадстаўлена вялікая колькасць прэтэндэнтаў да 31 года. Значна саступае ім сельская мясцовасць.

У працэнтных суадносінах колькасць маладых кандыдатаў зніжаецца. Гэта звязана з тым, што больш за палову прэтэндэнтаў — каля 13 тысяч чалавек — кандыдаты сельскіх Саветаў. Як адзначыла Лідзія Ярмошына, у гарадах працэнт маладых людзей, якія змагаюцца за дэпутацкія партфелі, павялічваецца.

Старшыня ЦВК ужо паўдзельнічала ў датэрміновым галасаванні. Гаво-

рачы аб абранай кандыдатуры, яна адзначыла, што ўважліва разглядала прэтэндэнтаў. Свой голас аддала таму, хто адзіны кінуў улетку ў яе паштовую скрыню.

«Мой дом знаходзіцца на адкрытай тэрыторыі, таму апусціць улетку ў паштовую скрыню мог любы, калі б захацеў. Але не ўсе кандыдаты стварылі асабістыя выбарчыя фонды і падрыхтавалі друкаваную прадукцыю. Чалавек, які падрыхтаваў друкаваныя матэрыялы, ужо прадэманстраваў сур'ёзныя адносіны да выбараў», — пракаменціравала Лідзія Ярмошына.

Сустрэча са студэнтамі Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь прайшла ў рамках рэспубліканскага праекта БРСМ «Моладзь вырашае!» Фармат мерапрыемства — «адкрыты дыялог». Асноўная тэма размовы надзвычай актуальная — «Моладзь і выбары: формула адказнасці».

Марыя ДАДАЛКА.

ПРАЦАВАЦЬ НА СТАБІЛЬНАСЦЬ У ГРАМАДСТВЕ

Старшыня Мінаблвыканкама Анатоль ІСАЧАНКА падчас датэрміновага галасавання на выбарах кандыдатаў у дэпутаты Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў 28-га склікання выказаў меркаванне наконт таго, якім павінен быць народны абраннік. Губернатар асабліва падкрэсліў, што прэтэндэнт на дэпутацкі мандат павінен валодаць такой якасцю, як мэтанакіраванасць у рабоце, працаваць на стабільнасць у грамадстве. Не менш важна, каб тыя, каго выбірае народ, праявілі ініцыятыву, падтрымлівалі зносіны з людзьмі, вылучалі ініцыятывы па паляпшэнні іх дабыты.

Што датычыцца задач, якія ставяць перад будучымі дэпутатамі, то іх дакладна акрэсліў кіраўнік дзяржавы, лічыць Анатоль Ісачанка. Галоўнае іх выканаць і данесці да выбаршчыкаў.

Вяснянская выбарчая акруга, дзе галасаваў старшыня Мінаблвыканкама, адносна невялікая, у спісы для галасавання ўнесена 895 чалавек. У першы дзень датэрміновага галасавання на ўчастку № 52 асаблівай актыўнасці не назіралася, адзначыла старшыня ўчастковай камісіі **Іна ДЗЯТЧЭНЯ**. У далейшым выбаршчыкаў пабольшала. На раніцу 15 лютага было выдадзена 50 бюлетэняў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

У РОДНАЙ МОВЫ — СВЯТА

Тыдзень роднай мовы пройдзе ў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі з 19 да 23 лютага. Ён прымеркаваны да святкавання Міжнароднага дня роднай мовы, які сёлета адзначаецца 21 лютага. У рамках Тыдня ў Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа НАН Беларусі будзе арганізаваны шэраг мерапрыемстваў.

19 лютага аб 11-й гадзіне адбудзецца навукова-практычны семінар «Сусветная мовазнаўчая славістычная бібліяграфія ў інтэрнэце: прынцыпы функцыянавання і практычнае выкарыстанне ў навуковай дзейнасці». Семінар прысвечаны аднаму з найважнейшых складнікаў і інструментаў дзейнасці вучоных — навуковай інфармацыі. Удзельнікі атрымаюць рэкамендацыі па практычным выкарыстанні бібліяграфічнай базы і Sybislav і даведаюцца аб рознастайных пошукавых інструментах для эфектыўнай работы з бібліяграфічнай інфармацыяй.

У 14.00 Савет маладых навукоўцаў арганізуе забаўляльна-адукацыйнае мерапрыемства «Мова-Quiz» для творчай моладзі НАН Беларусі. Удзельнікі гульні-віктарыны змогуць прадэманстраваць свае творчыя здольнасці, логіку, веданне беларускай мовы, а таксама фактаў з гісторыі, культуры і беларускай літаратуры.

20 лютага ў 10.00 у Інстытуце мовазнаўства пройдзе сустрэча вучоных-мовазнаўцаў з вучнямі сталічнай гімназіі № 23 з беларускай мовай навучання. Для школьнікаў будзе арганізавана прэзентацыя «Гісторыя беларускага пісьменства».

У 14.00 адбудзецца пасяджэнне круглага стала «Беларуская мова і бізнес». На сустрэчу запрошаны прадстаўнікі беларус-

кіх фірмаў, кампаній (Velcom, запраўка А100 і г. д.), рэкламных агенцтваў, банкаў, Міністэрства гандлю і антыманапольнага рэгулявання. Кола пытанняў, якія плануецца абмеркаваць, вельмі шырокае: нацыянальная мова як важны фактар дзейнасці рэкламнай кампаніі; тэрміналагічная база рэкламы; бізнес і моўная палітыка; бізнес і нацыянальнае кнігавыданне; бізнес і лінгвадукацыйныя паслугі.

21 лютага ў 10.00 пачне работу Міжнародная навуковая канферэнцыя «Беларуская мова ў сферы sacrum: гісторыя і сучаснасць». Праблемнае поле — богаслужэбная практыка, асвета і пісьменства як фактары станаўлення і развіцця еўрапейскіх нацыянальных моў; функцыянаванне беларускай мовы ў рэлігійнай сферы жыцця сучаснага грамадства і ў літургічнай. Таксама ў 14.00 у Інстытуце мовазнаўства пройдзе прэзентацыя юбілейнага выдання «Псалтыра» ў перакладзе на сучасную беларускую літаратурную мову, падрыхтаванага трыма вядомымі ў краіне навукоўцамі — доктарам філалагічных навук прафесарам Мікалаем Прыгодзічам, кандыдатам гістарычных навук, магістрам тэалогіі Уладзіславам Завальню-

ком і настаўнікам-беларусаведом Вялянцінай Раманцэвіч.

У 14.30 адбудзецца круглы стол «На якой мове звяртацца да Бога», прысвечаны праблемам ужывання рэлігійнай тэрміналогіі. У ім возьмуць удзел вучоныя, перакладчыкі, прадстаўнікі розных рэлігійных канфесій.

22 лютага ў 18.30 Інстытут мовазнаўства сумесна з Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеем Якуба Коласа праводзіць імпрэзу «Па старонках Гістарычнага слоўніка беларускай мовы». У праграме запланаваны выступленні аўтараў слоўніка, чытанні тэкстаў на старабеларускай мове, выступленне дуэта САРКА.

Даведка

Міжнародны дзень роднай мовы — штогадовае свята, заснаванае ў 1999 годзе рашэннем Генеральнай канферэнцыі ЮНЕСКА. Галоўная яго мэта — захаванне моўнай і культурнай разнастайнасці ў свеце, падтрыманне нацыянальных моў і культуры, а таксама забеспячэнне права кожнага грамадзяніна карыстацца роднай мовай.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПЕРШЫ. ДОЎГАЧАКАНЫ. ЗАЛАТЫ

З моманту старту Алімпійскіх гульняў у Паўднёвай Карэі прайшоў роўна тыдзень. Кожны дзень у душах беларускіх балельшчыкаў цеплілася надзея. Спачатку яна ўскладалася на каманду па біятлоне, а калі ў барацьбу ўступілі фрыстайлісты, перайшла на іх. Перайшла нездарма, бо падапечныя Мікалая Казека ўжо 20 гадоў запар не пакідаюць краіну без алімпійскіх медалёў. Аляксей Грышын, Дзмітрый Дашчынскі, Антон Кушнір і Ала Цупер прывозілі медаль «белых» Гульняў у мінулыя гады, учора залатымі літарамі ў гэты спіс сваё імя ўпісала Ганна Гуськова.

У чацвер беларускі добра прайшлі кваліфікацыю, паказаўшы складаныя скачкі і дапусціўшы няшмат памылак, Ганна Гуськова з першай жа спробы прайшла адбор, а Ала Цупер зрабіла гэта другім скачком. Ужо ўчора ў першай спробе вырашальнага этапу Ганна паказала найлепшы вынік — 94,15 бала, у другой пры прыземленні дакранулася рукой да схілу, дзякуючы чаму яе абышлі дзве кітайкі Сін Чжан і Фанью Кун. Аднак у вырашальнай спробе Гуськова зноў прадэманстравала свае найлепшыя якасці, зарабіўшы залатую адзнаку — 96,14. Алімпійская чэмпіёнка Сочы-2014 Ала Цупер, на жаль, спынілася за крок ад п'едэстала, заняўшы 4-е месца з вынікам 59,94 бала. Пасля таго, як арганізатары вывелі на экран ацэнку і месца беларускі, Аня не змагла стрымаць слёз і выстаіць на нагах.

«Зараз няма ніякіх думак у галаве, яшчэ не ўсведамляю, што я алімпійская чэмпіёнка. Я проста выйшла і зрабіла ўсё, што ўмею. Напэўна разуменне прыйдзе крыху пазней. Скачкі сёння атрымаліся цудоўныя, я проста абстрагавалася ад усяго. Мікалай Іванавіч абяцаў мне свой залатны медаль, а за залатую ўзнагароду —

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

не ведаю, як ён будзе разлічвацца», — у сваім жартаўлівым стылі пракаментвала Гуськова.

«Аня зрабіла ўсё шыкоўна. Яна доўга ішла да гэтай перамогі, шмат працавала, асабліва ў апошнія гады, таму яе поспехі заканамерны, — расказвае галоўны трэнер зборнай Беларусі па фрыстайле Мікалай КАЗЕКА. — Мы маглі заваяваць і яшчэ адну ўзнагароду. Ала Цупер выконвала вельмі складаныя скачкі, але ў той момант, калі памылілася, я не даваў дазволу на пачатак выступлення, паказваў гэта знакамі, аднак дырэктар спарборніцтваў уключыў таймер, і Ала вымушана была пачынаць. Калі б трохі пачакалі, то, улічваючы памылкі кітаянак, маглі заваяваць яшчэ адну ўзнагароду».

Ганна Гуськова нарадзілася ў Мінску, бацькі прывялі яе ў фрыстайл у сем гадоў, мама Гуськовай займалася мастацкай гімнастыкай, таму верагоднасць таго, што дачка абярэ менавіта гэты від спорту была вялікая, аднак тата Ані здолеў настаяць менавіта на фрыстайле. Праз два гады заняткаў Гуськова стала рабіць перавароты ў паветры над вадой, яшчэ праз год дзяўчына скакала ўжо на снег. «Мяне так зацягнула, што ні пра што акрамя фрыстайла я і не думала», — прызнавалася неяк Гуськова ў сваім інтэрв'ю «Звяздзе».

Першы алімпійскі вопыт быў для Ганны Гуськовай у Сочы, аднак тады ён стаў няўдалым, дзяўчына не змагла адабрацца ў фінал спарборніцтваў і заняла толькі 21-е месца. «Калі шчыра, я не хачу нават успамінаць пра яго, тады я ўпала яшчэ ў кваліфікацыі і выйшла з барацьбы. Таму толкам не зразумела, што гэта за спарборніцтва і паспрабавала не зацyklівацца на іх, ведала, што наперадзе новыя адказныя старты», — расказвала Аня.

Нягледзячы на такі невысокі вынік пасля 2014-га, менавіта Гуськову сталі называць першым нумарам беларускай жаночай зборнай па фрыстайле. Аднак хутка

адбылася чарговая няўдача — паўсталі праблемы са здароўем, Аня перанесла дзве аперацыі на калене і прапусціла практычна ўвесь леташні сезон.

А вось у цяперашнім спартыўнай форма дзяўчыны набрала абароты з кожным новым стартама. Спачатку яна ўпэўнена выйграла летні турнір у Швейцарыі, а потым з перамогі стартавала і на розыгрышы Кубка свету па лыжнай акрабавыцы ў кітайскім Сакрэт-Гардэне. У агульным заліку Кубка свету Гуськова стала другой, саступіўшы толькі кітаянцы Сю Ментаа. Ці думала яна тады, што галоўная перамога чакае яе ў Пхёнчхане?..

А калісьці Гуськова марыла стаць журналісткай. «Чамусьці вырашыла, што даволі камунікабельная, лёгка знаходжу агульную мову з чужымі людзьмі. І, значыць, мне цалкам падыходзіць гэтая прафесія. Праўда, апошнім часам стала заўважаць, што, даючы інтэрв'ю на камеру, з цяжкасцю падбіраю словы з-за хвалювання. Але задаваць пытанні, думаю, змагла б», — расказвала Гуськова.

Яшчэ Ганна асоба досыць творчая, яе цэла ўпрыгожваюць татуіроўкі, на адной руцэ адлюстравана кветка з пярком, на другой — мандала і пума. Першы нацельны малюнак дзяўчына зрабіла ў 17 гадоў. Акрамя гэтага цяпер ужо алімпійская чэмпіёнка любіць фатаграфаванне і марыць шыць адзенне. «Я ўжо нават швейную машынку купіла, але пакуль няма часу. Яшчэ вельмі падабаецца фатаграфаванне, гэта нейкага роду мастацтва. Калі ты захоўваеш моманты проста вачыма, гэта, вядома, крута, але нешта ў жыцці павінна заставацца на доўга. Адзіны спосаб захаваць гэта — фатаграфія. Потым пераглядаю іх і захопляюся, бо немагчыма ўсё ўкласці ў памяць. Наогул, у жыцці мяне цікавяць многія рэчы, шмат чым я хацела б займацца, але на цяперашнім моманце аддаюся толькі спорту, фрыстайл для мяне гэта ўсё, гэта мае жыццё».

БАРАЦЬБА ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Дзякуючы залатому алімпійскаму медалю Ганны Гуськовай, зборная Беларусі ўзнялася на 12-ю пазіцыю ў агульнакамандным заліку.

Шанцы прасунуцца вышэй, вядома, яшчэ ёсць. У пятніцу беларускія спартсмены акрамя фрыстайла, выступілі ў спарборніцтвах па горных лыжах, канькабежным спорце і лыжных гонках.

Марына Зуева заняла 7-е месца на дыстанцыі 5000 м, вынік беларускі — 7 хвілін

04,41 секунды. Нагадаем, да гэтага Марына была 11-й на дыстанцыі 3000 м і атрымала дыскваліфікацыю на 1500 м. Марыя Шканавя ў слаламе стала 28-й, а Юрый Данілачкін у супергіганце здолеў падняцца толькі на 42-і радок выніковага пратакола.

Згодна са спарборніцкай праграмай лыжных гонак, у пятніцу ў Пхёнчхане адбылася мужчынская індывідуальная гонка з раздзельнага старту на 15 км. Найлепшым з беларусаў стаў Міхал Сямёнаў — 40-е месца, Юрый Астапенка размясціўся

на 55-й пазіцыі ў выніковым пратаколе, Аляксандр Воранаў — на 73-й.

На выхадных беларускім балельшчыкам варта зноў звярнуць сваю ўвагу на біятлон і фрыстайл, дзе ў нашых спартсменаў захоўваюцца шанцы на заваяванне ўзнагарод. Сёння ў лыжных акрабатаў пройдзе кваліфікацыя (пачатак у 14.00), дзе выступяць Антон Кушнір, Станіслаў Гладчанка і Максім Гусцік. У нядзелю, спадзяёмся, з удзелам беларусаў адбудзецца фінал, ён пачнецца таксама ў 14.00.

Апошнія індывідуальныя гонкі на Алімпіядзе-2018 пройдуць у біятланістаў, сёння на дыстанцыю з масавым стартама выйдучы дзяўчаты, гэта права заваявалі — Дар'я Домрачава, Надзея Скардзіна і Ірына Крыўко. Заўтра такі ж від праграмы адбудзецца ў мужчын.

Сёння на гарналыжную трасу выйдзе Марыя Шканавя (супергігант), заўтра — Юрый Данілачкін (гіганткі слалам). Праграму лыжных гонак у нядзелю працягнуць эстафеты 4x10.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

ПРЭМ'ЕР-МІНІСТР ЭФІОПІІ ПАДАЎ У АДСТАЎКУ

Кіраўнік урада Эфіопіі Хайлемарыям Дэсалень падаў прашэнне аб адстаўцы. Аб гэтым паведаміла дзяржаўнае радыё Fana. 53-гадовы Дэсалень у верасні 2012 года заняў пасаду прэм'ер-міністра і старшыні кааліцыі «Рэвалюцыйна-дэмакратычны фронт эфіопскага народа».

Дагэтуль ён быў намеснікам прэм'ер-міністра і адначасова міністрам замежных спраў Эфіопіі, паведамляе «Сінхуа». Як вядома, з верасня мінулага года ў рыгранічных раёнах у штатах Аромія і Самалі адбыліся беспарадкі, па звестках статыстыкі на канец мінулага года, у выніку сутыкненняў больш за 900 тысяч чалавек засталіся без прытулку. У апошнія гады сітуацыя ў Эфіопіі нестабільная, пастаянна праходзяць пратэсты і дэманстрацыі ў розных раёнах, у прыватнасці з-за незадаволенасці насельніцтва палітыкай урада.

ВЫЯЎЛЕНЫ НОВЫ СУПЕРВУЛКАН, ЯКІ МОЖА ЗАБРАЦЬ ЖЫЦЦІ 100 МІЛЬЁНАЎ ЧАЛАВЕК

Геологі з універсітэта Кобэ адкрылі каля берагоў Японіі супервулкан, які змяшчае 34 кубічныя кіламетры магмы і ў выпадку вывяржэння здольны забраць жыцці 100 мільёнаў чалавек, піша «PIA Навіны» са спасылкай на даследаванне часопіса

Scientific reports. Адзначаецца, што вывяржэнне гэтага вулкана 7,3 тыс. гадоў таму прывяло да знішчэння цывілізацыі на поўдні Японіі. Вывучыўшы кратэр супервулкана, навукоўцы выявілі купал радыусам 10 кіламетраў і вышыняй 600 метраў, напоўнены магмай. Аўтары даследавання таксама прааналізавалі няроўнасці марскога дна ў раёне вулкана і зрабілі высновы, што купал вулкана расце. На іх думку, гэты факт сведчыць аб магчымасці магутнага вывяржэння, якое выкліча цунамі, здольнае дасягнуць узбярэжжа Кітая, Паўднёвай і Паўночнай Амерыкі. Пры такім сцэнарыі развіцця падзей, у паветра будзе выкінуты аб'ём попелу, здольны прывесці да «вулканічнай зімы» на некаторых тэрыторыях Японіі. Навукоўцы, аднак, паспяхаліся супакоіць жыхароў, паведаміўшы, што верагоднасць такога зыходу складае 1%.

У БЕРЛІНЕ СТАРТАВАЎ КІНАФЕСТИВАЛЬ

Сталіца Германіі на дзесяць дзён стала сусветнай сталіцай кіно. У галоўным конкурсе «Берлінале» ўдзельнічае 19 фільмаў, а ўсяго ў межах форуму будзе паказана больш як 400 стужак. Берлінскі фестываль адкрывае сезон кінафорумаў. «Берлінале» праводзіцца ўжо 68-ы раз. На адкрыцці быў паказаны фільм Уэса Андэрсана «Сабачы востраў».

■ 3 нагоды

ЦІ ЛЁГКА СКАЗАЦЬ «ДАРУЙ»?

Традыцыя рабіць гэта ў апошні дзень перад пачаткам Вялікага посту, каб уступіць у яго чыстым і пакаянным, існуе не выпадкова. Прычым прабацэнныя просяць не толькі ў тых, каго добра ведаюць ды трымаюць «зуб», а нават і ў незнаёмых.

Здаецца, нічога няма прасцей, чым сказаць «Даруй мне». Але вельмі шмат выпадкаў, калі чалавеку нешта перашкаджае — гордасць, ілжывая ўпэўненасць у тым, што толькі яго меркаванне правільнае... Дык ці лёгка сказаць «даруй»? Ці лёгка дараваць самому?

Галіна БЯЛЯЕВА, завуч магілёўскай сярэдняй школы № 34:

— Дараваць — значыць перапакутаваць. Лёгка прасіць прабацэнныя тады, калі табе гэта не важна. Але як дараваць блізкаму чалавеку, напрыклад, падман? З часам, магчыма, душэўны боль пройдзе, але расколіна ў адносінах застаецца. Паглядзіце, колькі вакол сямейных пар, якія пасля хатніх канфліктаў захавалі адносіны, але не перастаюць абвінавачваць адно аднаго ў былых крыўдах. Ёсць вельмі добрая прытча пра вазу, якая, пакуль цэлая, прыгожая, а калі разаб'ецца, ператвараецца ў груды аскепкаў. І нават, калі іх склеіць, той прыгажосці ўжо не атрымаецца. Як можна нешта дараваць, калі вусны шэпчуць «прабач», а душа супраціўляецца?

Ігар МАРЗАЛЮК, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па адукацыі, культуры і навуцы:

— Калі зыходзіць з хрысціянства, трэба вучыцца дараваць. Але я ніколі не змог бы чыста па-чалавечы дараваць таму, хто здраджвае Радзіме і робіць бізнес на дзеях. Усё астатняе можна зразумець. Чалавек можа ўпасці, здзейсніць злачынства, што заўгодна. Усе мы падаем, у запале можама зрабіць нешта дрэннае. Бабуля і дзядуля вучылі мяне, што трэба паспець сказаць «даруй» — прычым яшчэ калі чалавек жывы. Чым раней мы гэта ўсвядомім, тым лепш. Асабліва гэта праблема ва ўзаемаадносінах дзяцей і бацькоў, самых блізкіх людзей. Калі ты маляды, бескампрамісны, табе здаецца, што бацькі састарэлі, усё робяць не так, а калі падростаеш, адбываецца пераацэнка каштоўнасцяў. Самым блізкім людзям трэба заўсёды казаць «даруй». Бо так мала людзей, якія любяць нас проста так. У мяне выбухны тэмперамент, я ведаю свае хібы, недасканаласці, але, прынамсі, калі я адчуваю, што пакрыўдзіў чалавека, я дзесяць разоў паспрабую вырашыць гэтую праблему. Самае страшнае пакрыўдзіць проста так, ні за што.

Андрэй КУПЦОЎ, протаіерэй кафедральнага Праабражэнскага сабора Магілёва:

— Калі ў Госпада спыталіся, як правільна маляцца, ён пакінуў малітву «Ойча наш», яе яшчэ называюць кароткае Евангелле. І ў ёй ёсць словы «і даруй нам даўгі нашы, як і мы даруем даўжнікам нашым». Калі мы не будзем дараваць грэх камусьці, дык і Бог не будзе нам. Вядома, прабацаць абстрактнаму чалавеку лёгка, а вось на тых, хто побач знаходзіцца, часцей за ўсё спаганяюць зло. Таму важна прасіць прабацэнны ў іх і ва ўсіх. Навошта прасіць? Для таго, каб Бог нам дараваў і не было ніякай крыўды. Каб мы не звязвалі сябе па руках і нагах. Нездарма кажуць, што на пакрыўджаных ваду возяць. Вораг роду чалавечага д'ябал хоча, каб мы працавалі на яго. Калі мы пакрыўджаныя, з гневам не можама справіцца, значыць не можама тварыць дабро, любіць. Мы страчваем шмат энергіі, якую нам дае Бог. Гэта тая сіла, якая дапамагае нам пераадолець усе важныя жыццёвыя сітуацыі. У Госпада спыталіся: «Колькі разоў можна дараваць свайму брату? Сем хопіць?», Ён адказаў: «Не, сем разоў па семдзесят — да бясконцасці трэба дараваць свайму бліжняму брату». Святыя айцы заклікалі: прымірыся, пакуль не зайшло сонца, каб заходзячае сонца не застала цябе ў гневе.

Нэлі ЗІГУЛЯ

ІХ ГАЛАСЫ ГУЧАЦЬ У НАШЫХ ТЭЛЕФОНАХ

Рэпартаж з кантактнага цэнтра МТС

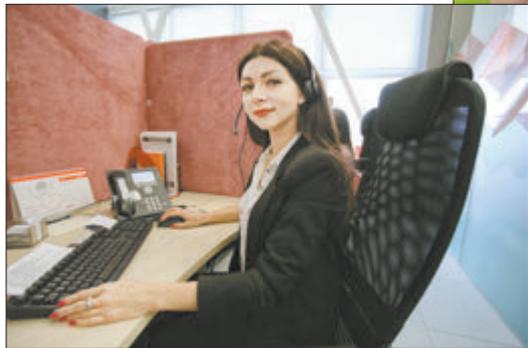
Калі ў вас прыгожы голас і добрая дыкцыя, вы псіхалагічна ўстойлівы, умеце кантактаваць з людзьмі, ведаеце, што Галандыя і Нідэрланды — гэта адна краіна, а не розныя, а сталіца Бельгіі — Брусель, можа, вам трэба падумаць пра работу спецыяліста ў кантактным цэнтры найбуйнейшага аператара мабільнай сувязі? Рэдкаму чалавеку ўдаецца трапіць у месца, куды штодня сцякаюцца тысячы званкоў з пытаннямі ад абанентаў МТС з усёй Беларусі. Некалькі тыдняў таму кантактны цэнтр справіў наваселле ў цэнтральным офісе кампаніі на праспекце Незалежнасці, 95 пасля глабальнай мадэрнізацыі памяшкання. Начальнік упраўлення кліенцкага сэрвісу кампаніі МТС Ірына БУРКО і начальнік даведачна-інфармацыйнага аддзела Юлія ЖЫЛЯНІНА арганізавалі для журналістаў «Звязды» імпрэзаваную экскурсію і заадно падзяліліся сакрэтамі будняў людзей, якія штодня знаходзяцца на «перадавой», але пры гэтым застаюцца «байцамі нябачнага фронту». У нашых з вамі тэлефонах гучаць толькі іх галасы.

— Плошча памяшкання пасля мадэрнізацыі засталася ранейшай, але за кошт праведзенай перапланіроўкі нам удалося ўсе службы кліенцкага сэрвісу раздзяліць занадта перагародкамі. Зараз тут размяшчаюцца больш як 100 супрацоўнікаў: аператары даведачна-інфармацыйнага аддзела (кантактнага цэнтра), спецыялісты аддзела праектаў і ключавых напрамкаў абслугоўвання, група аналізу статыстычнай справаздачнасці і група, што займаецца маніторынгам якасці абслугоўвання нашых кліентаў, — уводзіць у курс спраў Ірына Бурко. — Як бачыце, мы размясцілі ўсіх, з'явіўся ў нас і асобны камфортны пакой, дзе мы можам сабрацца ўсе разам, каб абмеркаваць штосьці важнае, — служба вялікая. Але самае галоўнае — у памяшканні была зроблена шумапаглынальная мадэрнізацыя. І столь, і перагародкі паміж аператарамі цяпер абараняюць ад шуму. Мы клапацімся пра нашых спецыялістаў, для якіх голас — галоўны інструмент. Да таго ж і адно аднаму яны таксама не перашкаджаюць, размаўляючы з кліентамі.

«Работа непасрэдна з людзьмі — псіхалагічна вельмі напружаная, таму і супрацоўнікі працуюць пераважна маладыя».

Улічваючы, што ў момант нашага візиту на званкі абанентаў адначасова адказвалі больш як 60 чалавек, у вялікім памяшканні былога цэха завода гадзіннікаў стаяла проста ідэальная цішыня. У поле зроку трапляюць пераважна дзяўчаты. Цікавімся, а чаму так мала ў кантактным цэнтры мужчын?

— Прадстаўнікоў моцнай паловы ў нас насамрэч няшмат, — пагаджаецца Юлія Жыляніна, — усяго 10 працэнтаў ад агульнай колькасці аператараў. Яны прыходзяць, навучаюцца, здаюць экзамен, выходзяць на лінію, але доўга там не затрымліваюцца, бо па сваіх стрэсаўстойлівых якасцях значна саступаюць дзяўчатам.

Аператар павінен быць добрым псіхалагам і не разгубіцца ў нестандартнай сітуацыі.

Інфармацыя аб вакансіях у кантактным цэнтры звычайна размяшчаецца на сайце аператара мабільнай сувязі. Патрабаванні да прэтэндэнтаў — прыемны голас, адсутнасць моўных дэфектаў, правільная мова, вышэйшая ці незавершаная вышэйшая адукацыя, веданне геаграфіі...

— Наяўнасць вышэйшай адукацыі сведчыць найперш пра агульны ўзровень развіцця чалавека і яго гатоўнасць вучыцца, — тлумачыць Ірына Бурко. — Да нас часта прыходзяць выпускнікі і студэнты старшых курсаў педагагічных спецыяльнасцяў, шмат сярод нашых работнікаў і выпускнікоў Лінгвістычнага ўніверсітэта. Але без ведання геагра-

фіі аператара проста немагчыма абысціся. Кліент можа знаходзіцца ў роўмінгу, патэлефанаваць, каб пацікавіцца тарыфамі мясцовых аператараў, і калі наш работнік будзе блытаць Бухарэст з Будапештам ці не змо-

Некалькі тыдняў таму кантактны цэнтр справіў наваселле. Ірына БУРКО (справа) і Юлія ЖЫЛЯНІНА (злева) арганізавалі для журналістаў «Звязды» экскурсію.

жа прыгадаць, дзе знаходзяцца Капенгаген і Лісабон, то кліент страціць свае сродкі, а мы клапацімся пра сваіх абанентаў.

Аб'ём інфармацыі, якую трэба ведаць спецыялістам, што працуюць на лініі, вельмі вялікі. Кансультаваць кліентаў даводзіцца па самых розных тэмах: ад тарыфных планаў і фінансавых пытанняў да продажу абсталявання і мабільнага тэлебачання.

— Пасля ўсталявання ў 2015 годзе ў кантактным цэнтры новага праграмага забеспячэння запісваюцца не толькі ўсе перамовы з кліентамі, але і вядзёцца «запіс экрана», — расказвае Ірына Бурко. — Камп'ютар фіксуе ўсе дзеянні свайго гаспадара, каб у спрэчнай сітуацыі можна было аднавіць дзеянні аператара і правесці іх па крокава. За суткі кантактны цэнтр прымае каля 10 тысяч званкоў. Кожны спецыяліст адказвае за адну гадзіну ў сярэднім на 35 званкоў. А інтэрвал паміж імі складае ўсяго 3 секунды.

Між іншым, калі ў 2002 годзе на момант адкрыцця кантактнага цэнтра ў ім працавалі 24 аператары, то зараз больш як 100. Кампанія прапануе кліентам і іншым, больш зручныя каналы, якія дапамагаюць аператыву і бясплатна атрымаць патрэбную ім інфармацыю: праз мабільную праграму «Мой МТС», аўтаматычную сістэму маўленчага ўзаемадзеяння, анлайн-падтрымку, карпарацыйны сайт. З першай спробы вырашаецца 94 працэнты ўсіх зваротаў. Паўторна кліент звяртаецца, толькі калі аператару патрабуецца дадатковая інфармацыя, напрыклад пашпартныя даныя.

— У выпадках, калі трэба дадаваць ці, наадварот, адмовіцца ад нейкіх паслуг, змяніць тарыфны план, даведацца PUK-код, нам важна ідэнтыфікаваць абанента, — тлумачыць Юлія Жыляніна. — Увогуле, калі чалавек тэлефануе са свайго нумара, то на экране ў аператара высвечваецца ўся яго «гісторыя»: змена тарыфных планаў, знаходжанне ў роўмінгу, унясенне плацяжоў за набытае ў растэрміноўку абсталяванне, SMS-апавяшчэнні...

Пасля размовы з аператарам абаненту прапануюць адказаць на пытанні, якія датычацца работы кампаніі, і ацаніць працу канкрэтнага спецыяліста. Ці застаўся ён задаволены кансультацыяй? Зараз сярэдні бал, выстаўлены кліентамі, складае 4,9 па пяцібальнай шкале. Быў выпадак, калі адзін з супрацоўнікаў па выніках месяца атрымаў 5 балаў, — усе абаненты паставілі яму самую высокую ацэнку.

— Тэорыя і практыка — крыху розныя рэчы, — канстатуе Ірына Бурко. — Калі мы рыхтуем сваіх аператараў, ніхто не можа ведаць, як менавіта кліент сфармулюе тое ці іншае пытанне. Здраецца, што не так і проста разабрацца ў тым, што яму патрабуецца. Таму ў аператара павінны быць добрая рэакцыя і ўменне дзейнічаць у нестандартнай сітуацыі. Жартаваць таксама трэба вельмі асцярожна, бо няма гарантыі, што жарт зразумеюць. Трэба быць добрым псіхалагам, каб паладзіць з кожным кліентам, высветліць, якая інфармацыя яму патрабуецца, і аператыву дапамагчы. Прызнаюся, што некаторых сваіх пастаянных кліентаў мы нават пазнаём па галасах. А ўвогуле пік зваротаў прыпадае на інтэрвал з 18 да 24 гадзін, — калі людзі вяртаюцца з працы.

Цікава, што актыўнасць кліентаў можа залежаць ад самых розных фактараў: працяглых свят, цёплага надвор'я, трансляцыі папулярнага серыяла, нават фаз Месяца. Летам павялічваецца колькасць пытанняў, звязаных з роўмінгам. І ў навагоднюю ноч, калі гадзіннікі б'юць 12, усе аператары кантактнага цэнтра МТС таксама знаходзяцца на «баявым пасту», бо камусьці абавязкова патрабуецца іх дапамога.

Цікавімся, як можна вытрымаць амаль бесперапынныя размовы з кліентамі?

«Голас кампаніі» Ірына СЦЯЦКО калісьці таксама кансультавала кліентаў на лініі.

— У аператыву ёсць гадзіна, каб падсілкавацца і адпачыць у спецыяльным пакоі. Акрамя таго цягам змены прадагледжаны яшчэ некалькі перапынкаў на 15 хвілін. Але, канешне, работа непасрэдна з людзьмі — псіхалагічна вельмі напружаная, — прызнаецца Юлія Жыляніна. — Сярэдні стаж працы на лініі складае 4,5 года (хлопцы затрымліваюцца на 1,5–2 гады), а далей пачынаецца ўжо эмацыянальнае выгаранне. Менавіта таму і супрацоўнікі ў нас працуюць пераважна маладыя, бо з узростам становіцца цяжэй падстройвацца пад кліентаў. А самы вялікі стаж бесперапыннай работы на лініі складае 14,5 года!

«За суткі кантактны цэнтр прымае каля 10 тысяч званкоў. Кожны спецыяліст адказвае за адну гадзіну ў сярэднім на 35 званкоў. А інтэрвал паміж імі складае ўсяго тры секунды».

Часцей за ўсё спецыялісты кантактнага цэнтра пераходзяць затым у іншыя падраздзяленні: паколькі ведаюць аб паслугах кампаніі абсалютна ўсё, яны проста ідэальныя супрацоўнікі для ўсіх службаў. Увогуле, у кампаніі МТС складалася практыка не запрашаць менеджараў «звонку», а выходзіць іх у сваім калектыве. Ірына Бурко, дарэчы, таксама пачынала свой шлях па кар'ернай лесвіцы з кантактнага цэнтра: была спецыялістам па рабоце з кліентамі, кіраўніком групы, начальнікам аддзела, цяпер узначальвае ўпраўленне кліенцкага сэрвісу.

І «голос кампаніі» Ірына Сцяцко, якая зараз працуе вядучым спецыялістам па аналізе і статыстычнай справаздачнасці, калісьці кансультавала кліентаў на лініі. Усе аўтаматычныя сэрвісы МТС «размаўляюць» яе голасам, таксама яна агучвала і запрашэнні для электроннай чаргі ў офісах кампаніі. Кур'ёзы здараліся, калі абаненты, што тэлефанавалі па 0890, чулі ў трубкаў той жа голас, што і ў аўтаматычным сэрвісе. Думалі, што з імі размаўляе робат. Ірына майстар спорту па фехтаванні, захапляецца бадмінтонам. З МТС яна звязала сваё жыццё 11 гадоў таму і пра гэта ні разу не пашкадавала. Была фіналісткай міжнароднага конкурсу «Хрустальная гарнітура», які праводзіцца сярод спецыялістаў кантактных цэнтраў розных краін. Каб трапіць у фінал, трэба было напісаць эсэ, адказаць на пытанні накшталт «Што для вас кожны званок?», «Якой вы бачыце сваю работу?», прыгадаць цікавыя выпадкі са сваёй практыкі.

— Паколькі большую частку свайго часу мы праводзім на рабоце, вельмі важна, каб нам хацелася на яе ісці, і каб тое, чым займаемся штодня, прыносіла маральнае задавальненне, — падкрэслівае Ірына Бурко. — Падчас праведзенага ананімнага апытання 98 працэнтаў супрацоўнікаў нашай службы паведамілі, што яны цалкам задаволены і ўмовамі, створанымі на іх працоўным месцы, і калектывам. Гэта высокі паказчык, але заўсёды ёсць куды расці...

**Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.**

УНП 800013732

У асобным камфортным пакоі можна сабрацца ўсім разам, каб абмеркаваць штосьці важнае.

«НАМ ЁСЦЬ ШТО ПАКАЗАЦЬ...»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Намеснік міністра інфармацыі Павел ЛЁГКІ лічыць, што моўнае асяроддзе Еўрагульняў павінна быць гарманічна ўвяза- на не толькі з мэтамі і задачамі прасоўвання нашай культуры, але і стварэннем камфортнага асяроддзя для гасцей Беларусі. Каб прыезджыя маглі з максі- мальным эфектам увабраць бе- ларускую культурную спадчы- ну, прасякнуцца духам краіны і палюбіць нашу зямлю. «Для гэтага нам неабходна стварыць друкаваную прадукцыю: разна- стайную, цікавую і, што вельмі важна, мультымедыйную. Сёння мы гаворым аб англійскай, бе- ларускай, рускай мовах, але далей гэты спіс трэба працяг- ваць, таму што гасцей у 2019 годзе ў нас будзе шмат, — раз- важае Павел Мікалаевіч. — Гэ- тая прадукцыя павінна быць арыентавана ў першую чаргу на візуальны шэраг. Нам ёсць што паказаць, калі мы здолеем захапіць гасця прыроднай пры- гажосцю, архітэктурай, то далей у ход пойдучы іншыя вербаль- ныя формы».

Не забудуць арганізатары і пра французскую, нямецкую, польскую, іспанскую, італьян- скую мовы, на якіх плануецца падрыхтаваць буклеты і давед- нікі, што раскажуць пра Бе- ларусь, гісторыю краіны і спартыў- ныя дасягненні.

Павел Лёгкі таксама адзна- чыў, што ў піяры Еўрапейскіх гульняў упор будзе рабіцца на сацыяльнай сеткі і блогасферу. Акрамя таго, Міністэрства інфар- мацыі плануе праводзіць прэ- стурты для замежных журналістаў, чакаецца, што ў Беларусь пры- едуць калегі з Расіі і Кітая.

Музеі, замкі, выстаўкі будуць зручнымі для гасцей

З культурнай спадчыны, якую мае краіна, важна вызначыць тое, што беларусы здолеюць

паказаць гасцям Еўрагульняў за адносна кароткі час, на які будуць прыбываць госці.

Дэпутат Палаты прадстаў- нікоў Алена АНІСІМ лічыць, што Дырэкцыі трэба прадумаць шэраг канцэртаў сучасных бе- ларускіх музыкаў розных жанраў, плыняў, а таксама арганізаваць выступленні адметных фальк- лорных гуртоў і дзяржаўных ансамбляў у дні правядзення Еўрапейскіх гульняў у Мінску. «Такая маштабная падзея па- кідае пэўны адбітак, але і дае добрыя перспектывы. Ад таго, як мы справімся з правядзен- нем Гульняў, залежыць наш міжнародны імідж і ў рэшце рэшт развіццё краіны таксама. Мы маем інфармацыйнае табло для турыстаў у цэнтры сталіцы, у метро назвы станцый гучаць на беларускай мове — гэта вельмі ўдалы прыклад развіц- ця Беларусі для турыстаў, але я хацела б звярнуць увагу на тое, каб і ў абласных цэнтрах, раённых гарадах праца ішла ў гэтым кірунку», — адзначыла Алена Мікалаеўна.

Гісторык, ганаровы стар- шыня Таварыства беларускай мовы Алег ТРУСАЎ выказаў думку, што для турыстаў, якія прыедуць у Мінск падчас Еўра- пейскіх гульняў, трэба распра- цаваць некалькі турыстычных маршрутаў. «Адзін з іх я на- зваў бы «Беларусь — краіна зам- каў». Два замкі ў нас цалкам га- товныя — Нясвіж і Мір. На мой по- гляд, трэба тэрмінова скончыць рэстаўрацыю Лідскага замка і прывесці ў парадак Навагрудскі. Калі мы гэта зробім, гасцю да- статкова чатыры дні, каб пагля- дзець іх. Яшчэ я раіў бы турысту завітаць ў Заслаўе і Смільавічы. А галоўнае, каб мясцовыя жыха- ры маглі раскажаць пра сваю гі- сторыю замежнікам», — дзеліцца меркаваннем Алег Анатолевіч.

Таксама гісторык выказвае думку пра тое, што Мінск паві- нен вярнуць сабе пешаходныя вуліцы, як некалі было на Карла Маркса.

Лідскі замак.

І дэпутат, і гісторык адзнача- юць важную ролю тэлебачання ў час правядзення Еўрапейскіх гульняў. Важна, каб там гучала беларуская мова, каб турыст, уключаючы тэлевізар у кожнай гасцініцы, разумеў, у якой краі- не ён знаходзіцца. Цікавыя пе- радачы пра гістарычных асоб і мясціны нашай краіны з субціт- рамі на розных мовах стануць запамінальнымі і карыснымі не толькі для турыстаў, але і для мясцовых жыхароў.

Намеснік начальніка ўпраў- лення культуры і ідэалагічнай работы Мінгарвыканкама Аляксандр ШАСТАКОЎ адзна- чыў, што на дадзены момант прапрацоўваюцца пытанні аб рэжыме работы выставак і му- зеяў у Мінску. Неабходна зрабіць так, каб жыхарам і гасцям сталі- цы было зручна наведаць гэтыя культурныя ўстановы ў вольны ад спаборніцтваў час. Таксама Аляксандр Віктаравіч раскажаў, што каля ўсіх асноўных спартыў- ных пляцовак у Мінску будуць размешчаны зоны гасціннасці, а сам горад у гэтыя дні будзе мець тэматычнае афармленне.

Яшчэ ёсць таямніца

На Еўрапейскія гульні да нас прыедуць прадстаўнікі, як мі- німум 50 краін, на Мінск будзе глядзець увесь свет. Плану- ецца, што трансляцыі Гульняў

пакажуць у 160 краінах, і тут складаная задача стаіць перад рэжысёрам, які будзе ствараць цырымонію адкрыцця і закрыцця буйнога турніру. У гэтай ролі вы- ступіць вядомы ў Беларусі рэжы- сёр-пастаноўшчык Аляксандр ВАВІЛАЎ. «Кожны дзень, калі я прачынаюся і кожны дзень, калі кладуся спаць, адчуваю на сваіх плячах вялізны груз адказнасці. Мне б хацелася, каб цырымонія адкрыцця і закрыцця расказала пра тое, што мы ўсе разам хочам раскажаць пра нашу краіну, што ў нас няма разладаў, дробязных спрэчак, а ёсць гонар за тое, што мы захавалі сябе, сваю зямлю, тую культуру, якая сёння ў нас ёсць», — дзеліцца Аляксандр Дзмітрыевіч.

Інфармацыя аб тым, якімі будуць цырымоніі адкрыцця і закрыцця Еўрагульняў пакуль трымаецца ў таямніцы. Вядома толькі, што над стварэннем шоу працуюць вялікая каманда, у якую ўваходзяць не толькі беларусы, але і замежныя спецыялісты з Расіі, Польшчы, Балгарыі і ін- шых краін. Арганізатары павін- ны стварыць шоу, якое ўспрыме Еўропа. Рэжысёр адзначае, што гэты працэс увесь час узгадня- ецца з Дырэкцыяй Гульняў, На- цыянальным алімпійскім камі- тэтам і Еўрапейскім алімпійскім камітэтам.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Рэклама — рухавік... бяспекі

Летась палова сюжэтаў была неналежнай якасці

У мінулым годзе Міжведамасны савет па рэкламе разгледзеў 560 сюжэтаў сацыяльнай рэкламы. У асноўным гэта вонкавая і тэлевізійная. 58 пра- цэнтаў сюжэтаў не адпавядалі стан- дартам якасці і былі адпраўлены на дапрацоўку.

— Спажывец цяпер крытычна ставіцца да таго, як з ім размаўляе дзяржаўная ўлада. Таму да сацыяльнай рэкламы высокія па- трабаванні, — адзначае начальнік сектара па рэкламе ўпраўлення абароны правоў спажывцоў і кантролю за рэкламай Міні- стэрства антываганальнага рэгулявання і гандлю Іна ГАЎРЫЛЬЧЫК. — Адсейваем сюжэты, дзе проста пазіцыянуецца дзяржаў- ны орган і яго сімволіка. Рэклама павінна пра- цаваць: ставіць праблему і прапаноўваць яе рашэнне. Часта бываюць нараканні на нізкі ўзровень тэхнічнага і эстэтычнага выканання. Мае значэнне і творчы складнік. Заўсёды ў выйгрышы тыя ролікі, якія былі зроблены пры дапамозе прафесійных агенцтваў.

Ёсць праблема з тым, што сацыяльныя сюжэты рыхтуюцца і змяшчаюцца не на сістэмнай аснове. Выключэнне — работа Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, Міністэрства па падатках і зборах, аперата- ра другасных матэрыяльных рэсурсаў. Ма- ла ўвагі ўдзяляецца сегменту інтэрнэту.

У Міністэрстве па надзвычайных сітуацыях расказваюць, што калі ствараюць ролікі і буклеты, то стараюцца падаваць інфар- мацыю максімальна проста і даступна для насельніцтва. Для дзяцей распрацоўваюць адмысловыя закладкі для кніжак, расклады заняткаў, размалёўкі. Самыя папулярныя відэасюжэты ведамства — «Пражыць адно жыццё — выратаваць тысячы» і «Вечная памяць нецвярозым купальшчыкам». Кожны з іх набраў у інтэрнэце па мільёне праглядаў. Добрыя водгукі атрымалі таксама білборды «Дзеці не шукаюць небяспекі. Яны проста гуляюць». Сюжэты ратавальнікі выбіралі, зы- ходзячы са статыстыкі нашчасных выпадкаў з малечай і школьнікамі.

— Ацаніць эфектыўнасць сацыяльнай рэкламы дапамагаюць лічбы аператыўных звадак, — каментуе афіцыйны прадстаў- нік МНС Віталь НАВІЦКІ. — Калі ў пачатку 1990-х на пажарах гінулі сотні дзяцей, то летась — чатыры чалавекі.

Самыя папулярныя тэмы сацыяльнай рэкламы — падаткі, бяспека, турыстычны патэнцыял краіны (гістарычныя аб'екты, аграэкатурызм). Іна Гаўрыльчык заўважае, што хацелася б больш сюжэтаў, скіраваных на папулярныя здаровага ладу жыцця, у прыватнасці, правільнага харчавання.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

Традыцыі

«КАБ ХУТЧЭЙ ЗІМА ЁЦЯКЛА...»

ТРЭБА ПАСТАРАЦА

МАСЛЕНІЧНЫ ты- дзень святкуюць у многіх кутках Белару- сі. Па старадаўніх тра- дыцыях гэта не проста час, калі клічуць вясну, ядуць аладкі ды паляць пудзіла зімы.

Кожны дзень мае сваё асаблівае прызначэнне, якое вынікае з яго назвы. Паня- дзелак — Сустрэча, аўто- рак — Зайгрыш, серада — Ласунак, чацвер — Разгуляй, пятніца — Цешчын вечар, суб- ота — Залоўчыны вячоркі і Даравальная нядзеля. Га- рачыя бліны, разнастайныя вырабы мясцовых майстроў, энергічныя танцы ды заўзя- тыя песні напоўнілі гэтымі днямі і Ашмянскі край.

Для гасцей свята аргани- затары мерапрыемства —

супрацоўнікі раённага цэнтры культуры — аргани- завалі ў горадзе тэматыч- ны спектакль. У святочнай пастаноўцы не забыліся нікога. Быў тут і Ярыла — бог сонца, і Дара — багіня прыроды, маладосці і вяс- ны, і Мяцеліца. Пад канец гулянняў ашмянцы па тра- дыцыі спалілі пудзіла Мас- леныцы.

А ў аграгарадку Гальша- ны арганізавалі кулачныя бойкі, хуткаснае паяданне

бліноў і катанне з ледзяных горак. Казачныя персана- жы Зіма, Вясна, Масленіца, Снежань, Студзень і Люты весялілі гасцей, частавалі блінамі ды вадзілі карагоды. Пудзіла Масленіцы тут пры- біралі ўсе разам, пасля чаго спалілі яго, каб «хутчэй зіма ўцякла і ўсё халоднае і злое забрала, а вясна, прыйшоў- шы, усё добрае ды цёплае пакінула».

Ірына СІДАРОК

■ **Нерухомасць**

УКЛАДВАЦЬ У ОФІСЫ ЗНОЎ ВЫГАДНА

Бізнес развіваецца больш дынамічна, бо з моманту апошняга скачка курса валют прайшло ўжо больш за два гады

Пачатак года — час, калі арандатары традыцыйна ўздымаюць пытанне аб зніжэнні ставак арэнды па дзейных дагаворах. Аднак сёлета пытанні задаюць ужо і ўласнікі офісаў, толькі не аб зніжэнні, а аб магчымым павышэнні ставак. Наколькі такія разважанні абгрунтаваныя? Паспрабуем адшукаць аргументаваныя адказы...

За мінулы год стаўкі прапановы арэнды офісаў у бізнес-цэнтрах у сярэднім выраслі ад 5 % да 16 %. Але спецыялісты адразу тлумачаць, што гэта — стаўкі прапановы і шмат у чым яны адлюстроўваюць толькі жаданні ўласнікаў. У той час як прымальны для рынку ўзровень арэндных ставак на пачатак студзеня гэтага года наступны:

клас «А» = 30 EUR / кв. м;
клас «В+» = 16 EUR / кв. м;
клас «В» = 10 EUR / кв. м;
клас «С» = 7 EUR / кв. м.

— Сёння на ўзровень ставак усё ў большай ступені аказвае ўплыў мінімальны аб'ём свабодных офісаў, — выказвае меркаванне кіраўнік аддзела «Нерухомасць для бізнесу» агенцтва нерухомасці «Твая сталіца» Андрэй АСТРЭЙКА.

СТАБІЛЬНАСЦЬ РУБЛЯ

Пэўны аптымізм арандатарам усяляе эканамічная стабільнасць і, у прыватнасці, той факт, што з моманту апошняга скачка курса валют прайшло ўжо два гады. Стабільнасць беларускага рубля важная ў першую чаргу для арандатараў, паколькі большасць з іх па частцы выручкі «прывязаныя» менавіта да яго. У сітуацыі адсутнасці эканамічных узрушэнняў арандатары часцей пачынаюць задумвацца аб паляпшэнні ўмоў працы — змене офіса на больш камфортны, сучасны і прасторны. І не толькі задумвацца, але і пераходзіць да рэальных дзеянняў.

У якасці прыкладу Андрэй Астрэйка расказвае, што да гэтага часу ў Мінску застаецца досыць кампаній рознага маштабу, якія арандавалі офісы яшчэ ў перыяд іх дэфіцыту, выбіраючы ў спешцы з таго, што было. І па пэўных прычынах да гэтага часу вымушаныя былі заставацца ў іх, звязаныя з дыскамфортам непрыдатных планавак, адсутнасцю функцыянальных выгод.

СВАБОДНЫХ ОФІСАЎ УСЁ МЕНШ

Нягледзячы на тое, што сукупная офісная плошча дзейных бізнес-цэнтраў Мінска на пачатак года складала каля 917 тысяч квадратных метраў, аб'ём свабодных і прапанаваных у арэнду офісаў быў вельмі малы — каля 25 тысяч «квадратаў» або менш за 3 % ад аб'ёму рынку. Пры гэтым вялікая частка свабодных офісаў прыходзілася на класы «В» і «С».

Па словах эксперта, за мінулы год аб'ём вакантных плошчаў паменшыўся больш чым напалову, стартаваўшы ў студзені з аднакі 57 тысяч квадратных метраў. Прычына такога дынамічнага зніжэння збольшага крыецца ў падзенні аб'ёмаў уводу новых бізнес-цэнтраў. Напрыклад, за 2017 год у Мінску было ўведзена ў эксплуатацыю ўсяго толькі 20,7 тысяч «квадратаў» офісных плошчаў у бізнес-цэнтрах, што на 70 % ніжэй за паказчык уводу за папярэдні перыяд. У той час як аб'ём паглынання офісаў (здача ў арэнду) за 2017 год

скалаў каля 66 тысяч квадратных метраў.

Сёлета істотнае змяненне сітуацыі ў дачыненні да прапановы плошчаў у арэнду не прадбачыцца. Значыць, празмернасці плошчаў і выхаду з дэфіцыту на прафіцыт чакаць не варта. Усё таму, што, нягледзячы на павелічэнне аб'ёму ўводу да 45 тысяч квадратных метраў, аб'ём паглынання прагназуецца як мінімум на гэтым жа ўзроўні, а хутчэй за ўсё, нават і больш. Многае будзе залежаць ад эканамічнай сітуацыі ў краіне. Да таго ж пераважная доля плошчаў, якія ўводзяцца, будзе адносіцца да класаў «В» і «С». Таму складанасці з выбарам прасторных офісаў сёлета працягнуцца.

У ДЭФІЦЫЦЕ — ЯКАСНЫ ПЛЮС ВЯЛІКІ

Вельмі выразна назіраецца недахоп офісаў вялікага метражу (500+ кв. м). І мацней за ўсё выяўляецца ён у сегменце якасных офісаў, і ў прыватнасці па класе «В+». Хтосьці можа запрэчыць, што ў цяперашні час якасных офісаў дастаткова — прычым у бізнес-цэнтрах не толькі класы «А» і «В+», але нават і «В». Але, па-першае, яны ў пераважнай большасці маюць невялікую плошчу, а па-другое, не заўсёды падыходзяць арандатару.

Напрыклад, буйныя кампаніі ўсё часцей пры пошуку офіса пачынаюць з выбару бізнес-цэнтра, а ўжо потым непасрэдна офіса. Летась да такога падыходу прыйшлі і кампаніі сярэдняга фармату. І, на наш погляд, гэта лагічна, бо нават нягледзячы на тое, што сам офіс можа быць звышсучасны, бізнес-цэнтр можа не падыйсці. І ў бізнес-цэнтры для кампаній важна вельмі многае: пачынаючы ад такіх знешніх прыкмет, як рэспектабельнасць уваходнай групы, рэалізацыя зоны рэцэпцыі, і заканчваючы тэхналагічным напўненнем і ўзроўнем сэрвісу. У выніку гэтага ўласнікі бізнес-цэнтраў класа «В+» у 2018 годзе будуць мець рычаг ціску на арандатараў за кошт абмежаванай прапановы буйных офісных плошчаў.

У ЯКАСЦІ ДАХОДНЫХ ІНВЕСТЫЦЫЙ

Яшчэ адзін фактар, які пакуль яшчэ неістотна, але ўсё ж пачынае аказваць уплыў, — гэта іх інвестыцыйная прывабнасць.

У сувязі са зніжэннем арэндных ставак, якое назіралася ў 2014—2015 гадах, у многіх склалася меркаванне, што даходнасць ад здачы ў арэнду камерцыйнай нерухомасці зменшылася да зусім нецікавых значэнняў. Аднак гэта не так. Цяпер пры здачы ў арэнду офісаў у бізнес-цэнтрах можна разлічваць на прыбытковасць каля 7 % гадавых пасля выплаты падаткаў, што значна вышэй за даходнасць дэпазітаў

і вышэй нават за некаторыя валютныя аблігацыі.

Аднак эксперты рынку нерухомасці перасцерагаюць: не кожны офісны аб'ект зможа забяспечыць падобную даходнасць. У той жа час найбольш ліквідныя офісы могуць даваць прыбытковасць і вышэй за 7 % — напрыклад, даходнасць офісаў з дзейнымі дагаворамі арэнды складае 11—12 % гадавых.

Тыповая інвестыцыйная здзелка выглядае наступным чынам: офіс плошчай каля 100 квадратных метраў у бізнес-цэнтры класа «В» набытаецца па кошце 1300—1500 долараў (у залежнасці ад планіроўкі і якасці апрацоўкі) і далей здаецца ў арэнду па стаўцы 12—14 EUR за квадратны метр. Пры інвестыцыйнай куплі офіса, акрамя яго кошту, неабходна старанна аналізаваць яго бягучую і прагнозную прывабнасць для арандатараў. Бо менавіта гэтым будзе вызначацца яго даходнасць у перыяд акупнасці. Дастаткова прыкладаў, калі на працягу першых некалькіх гадоў аб'ект прыносіць чаканую прыбытковасць, а ў далейшым інвестар сутыкаецца з вялікімі цяжкасцямі пры пошуку арандатараў.

Калі шукаем аб'екты для інвеставання, мы вывучаем запыты арандатараў па кожным з сегментаў якасці ў дынаміцы, ацэньваем не толькі сам офіс, але і бізнес-цэнтр, у якім ён размяшчаецца: улічваем бягучае і перспектыўнае акружэнне, а таксама планы па ўводзе новых плошчаў і многае іншае. Толькі ў гэтым выпадку можна аб'ектыўна ацаніць ліквіднасць таго ці іншага офіса, у той час як многія зыходзяць толькі з цаны і якасці апрацоўкі.

НА ПРАЦЯГУ ГОДА...

На думку Андрэя Астрэйкі, сёлета пры захаванні бягучай эканамічнай сітуацыі рост ставак арэнды магчымы ў першую чаргу па класе «В+», паколькі менавіта ў гэтым сегменце будзе павялічвацца попыт, які і далей будзе перамяшчацца ў бок аб'ектаў, уведзеных у эксплуатацыю ў 2014—2017 гадах. Пры гэтым аб'екты павінны мець палепшаныя тэхніка-эксплуатацыйныя (сістэма энергазберажэння, кандыцыянаванне, сістэма кантролю доступу) і архітэктурна-планіровачныя характарыстыкі.

Патрабаванні кліентаў зробіцца больш жорсткімі, з прычыны чаго пераважна будуць разглядацца аб'екты з добрай транспартнай даступнасцю і якія маюць развітую інфраструктуру і забяспечаныя дастатковай колькасцю паркоўных месцаў.

Сяргей КУРКАЧ

■ **Прэцэдэнт**

ТУТ БУДЗЕ СКВЕР!

**ЖЫХАРЫ ЗЯЛЁНАГА ЛУГУ
АДСТАЯЛІ ЗЯЛЁНУЮ ЗОНУ**

Гэты канфлікт паміж забудоўшчыкамі і гараджанамі далёка не першы. Але рэдкі тым, што жыхары змаглі адстаяць свой раён. Ініцыятыўная група сабрала каля шасці тысяч подпісаў супраць забудовы зялёнай зоны ўздоўж сталічнай вуліцы Каліноўскага, дзе цяпер праходзяць лініі электраперадачы. І гарадскія ўлады прysłухаліся.

Мінулым летам на грамадскае абмеркаванне быў вынесены дэталёвы план мікрараёна Зялёны Луг, а менавіта тэрыторыю ў межах Лагойскага тракту — вуліцы Сядых — вуліцы Кедышкі — вуліцы Славінскага — паўночнай мяжы ландшафтна-рэкрэацыйнай зоны 320 ЛР. Згодна з ім, у старых дварах на месцы дзіцячых пляцовак збіраліся зрабіць падземныя паркоўкі. А ўздоўж вуліцы Каліноўскага, дзе знаходзіцца зялёная зона, кабліраваць лініі электраперадачы, і на тэрыторыі, якая вызваліцца, узвесці тры жылыя кварталы з крамамі.

— Раён сфарміраваўся ў канцы 1960-х — пачатку 1970-х гадоў, — расказвае прадстаўнік ініцыятыўнай групы Людміла БЯЛЯЕВА-ГУНДОРЫНА. — У свой час ён атрымаў прэмію архітэктурнай супольнасці як раён, ідэальна сфарміраваны для жыцця. Такі горад у горадзе, дзе ўсё прадугледжана, каб людзі тут працавалі, жылі, адпачывалі. Раён будаваўся з навуковым абгрунтаваннем, усё было разлічана.

Мясцовых жыхароў турбавала тое, што яны застануцца без зялёнай зоны, дзе прывыклі прагульвацца. Да таго ж яна з'яўляецца «паветраным калідорам», які хоць неяк ратуе ад выкідаў завода «Тэрмапласт». «У нас з-за гэтага шмат дзяцей-алергікаў, — заўважае Людміла. — Калі вырасце сцяна 19-павярховых панэлек, мы проста задыхнемся». Падчас грамадскага абмеркавання на пытанне «Чаму тут вырашылі будаваць дамы?» архітэктары адказвалі, што ў гэтай тэрыторыі высокі горадабудаўнічы патэнцыял і яго трэба выкарыстоўваць па прызначэнні — толькі пад жыллё. Але згодна з Генеральным планам Мінска на ёй можна размяшчаць і аб'екты азелянення — сады, скверы, бульвары.

У прэзентаваным праекце былі таксама істотныя рызыкоўнасці ў лічбах. У адным месцы пісалася, што жыхароў у мікрараёне, з улікам узведзеных кварталаў, стане на тры тысячы больш, у іншым — на пяць. Пры гэтым новых сацыяльных аб'ектаў не прадугледжвалася. А значыць, паліклінікі і дзіцячыя садкі пасля ўшчыльнення былі б перагружаныя.

— Забудоўшчык збіраўся ўрэзацца ў цепласеткі, нагрэць сістэму яшчэ больш, — дзеліцца Людміла. — Астатнія кварталы тады застануцца без цяпла. І так у адных кватэрах холадна, а ў іншых, наадварот, загорача, бо адкрыты ўсе вентылі, каб данесці цяпло да далёкіх дамоў.

У выніку праект адправілі на дапрацоўку. Ініцыятыўная група сабрала заўваг на 30 лістоў. Не проста скаргаў нахштальт «новы квартал будзе псаваць від з акна», а абгрунтаваных прэтэнзій, з адсылкамі да нормаў. За тры тыдні пад імі сабралі амаль шэсць тысяч подпісаў. На тэрыторыі ўздоўж вуліцы Каліноўскага гараджане прасілі зрабіць сквер.

— Раёну таксама не хапае спартыўных пляцовак. Дзеціам няма дзе займацца, выйсці ў футбол пагуляць. Гэта пытанне здароўя наступнага пакалення, — упэўнена Людміла.

Зварот разгледзелі ў Мінгарвыканкаме. Нядаўна жыхары атрымалі адказ: скверу быць. «З улікам прапановы удзельнікаў грамадскага абмеркавання дэталёвага плана ў рашэнні ўнесены змены, якімі запланавана выканаць на другі этап рэалізацыі дэталёвага плана (пасля 2022 года) рэканструкцыю і кабліраванне паветраных высакавольтных ліній электраперадачы ўздоўж вуліцы Каліноўскага на ўчастку ад Лагойскага тракту да вуліцы Сядых для наступнага змяшчэння аб'ектаў азелянення», — сказана ў адказе старшыні камітэта архітэктуры і горадабудаўніцтва Мінгарвыканкама Паўла ЛУЧЫНОВІЧА.

Яшчэ раней у падтрымку дрэў і сквераў выказваўся Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. «Замест таго каб парк дзесьці заклаці ці ў парадок прывесці, вы пачынаеце штампаваць жыллё. Месца няма, дзе яго будаваць?» — адзначаў ён на нарадзе ў кастрычніку.

У гэтым плане цікавы прыклад Масквы, дзе рэалізуецца праграма рэнавацыі. Старыя кварталы зносяцца, а на іх месцы ўзводзяцца новыя жылыя комплексы. У чым плюс? Замест пяці-будуюцца дваццаціпавярховыя: усе свабодныя кватэры забудоўшчык распрадае і атрымлівае прыбытак.

Нашы забудоўшчыкі таксама будуць вымушаны шукаць новыя шляхі. Калі зялёныя зоны, якія можна «засадыць» дамамі, скончацца, у іх проста не будзе іншага выйсця.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

■ Вернісаж

ДОМА!..

Цёплыя рэчы Валерыя Песіна

МАСТАК Валерый Песін, які часта аказваецца ў еўрапейскіх краінах альбо ў Расіі, дзе праходзяць яго выстаўкі, лагічна звярнуўся да тэмы дома. І падшоў да яе з розных бакоў: дом для мастака — гэта сімвал не толькі шчасця і ўтульнасці, але і мінулага. У гэтыя дні яго выставачны праект (а гэта каля сарака вобразных абстрактных твораў, якія мастак напісаў за апошнія дзесяць гадоў) пад адпаведнай назвай «ДОМ» прадстаўлены ў сталічнай мастацкай галерэі «Арцель».

Ідэя праекта «ДОМ» з'явілася ў Валерыя Песіна сама сабой, бо яго канцэпцыя сугучная агульным для творчасці мастака паняццям і каштоўнасцям. Дом для Валерыя — гэта месца, дзе пачынаецца, праходзіць і заканчваецца жыццё. На думку творцы, ён нясе ў сабе памяць роду і па кроплі аддае нам нашу памяць, дзяцінства, мінулае, а магчыма, нават прадказвае будучыню.

Для Валерыя Песіна вельмі важнае паняцце блізкіх рэчаў, ён можа напісаць цэлую гісторыю пра крэсла з майстэрні. Аўтар любіць паўтараць, што яго нацюрморты, на якіх адлюстраваны простыя рэчы накшталт кубка, лыжкі, стала, — гэта не прадметы побыту, а носьбіты цёплай гісторыі.

Магчыма, феномен папулярнасці мастака заключаецца ў тым, што яго работы шмат у чым сугучныя мысленню сучаснага чалавека. Пры вялікім патоку і аб'ёме інфармацыі, хуткай змене фактаў і падзей мы адчуваем мімалётнасць, недахоп паўнаватраснасці жыцця.

Творчасці Валерыя Песіна ўласцівыя недагаворанасць, фрагментарнасць і ў той жа час глыбокі псіхалагізм.

— Ідучы па дарозе ў майстэрню або назад, ён назірае за прыродай, вуліцай. Заўсёды кажа, што галінка, якая ўпала на дарогу, можа быць абсалютна непрыгожай, але яна ў яго выклікае эмоцыі, і ён не можа яе не напісаць, таму што ў ёй убачыў характар, пэўны настрой, — рас-

казвае мастацтвазнаўца **Наталля СЯЛІЦКАЯ**. — Валерый у жывалісе не выказваецца адкрыта, Гэта мастак нюансу і намёку. Яго творы пазбаўлены літаратурнасці, апавядальнасці, ён увесь час імкнецца да мінімалізму і мінімальнымі сродкамі стварае цэласны мастацкі вобраз.

Валерый Песін шмат працуе і спрабуе асэнсаваць тое, што напісаў раней. Гэта дае яму магчымасць факусаваць увагу на рэчах, якія сталі для яго асаблівымі, блізкімі. Майстар параўноўвае свае карціны з вокнамі, якія адкрываюць свет памяці, асацыяцый, уражанняў і якія ва ўсіх розныя.

— Ён дзівосны майстар, мастак-эрудыт. Вельмі шмат чытае, захапляецца паэзіяй. Кажа, што, калі б у яго былі здольнасці пісаць вершы, ён бы з задавальненнем паглыбіўся ў паэзію, але з жывалісам пакуль атрымліваецца лепш, — дзеліцца Наталля

Сяліцкая. — Яго асаблівае ў тым, што ён рознабаковы майстар. Пастаянна ў пошуку сюжэтаў, шмат падарожнічае і ўмее разважаць. Мне здаецца, што ён сам сабе рэжысёр, менавіта таму ад яго твораў вее шчырасцю. Вядома, шмат хто бачыць

толькі бок поспеху мастака, але трэба разумець, што за жыццём гэтага чалавека — велізарная праца над сабой. Безумоўна, Песін — мастак, які зрабіў сам сябе.

Вікторыя АСКЕРА

■ Кінакрокі

Крызіс і пачуццё гумару

Пра Уладзіміра Мулявіна знялі тэлевізійны фільм

У кантрасным зацішшы пасля юбілейнага 2016 года, калі 75-годдзе знакамітага песняра адзначалі і ў тэатрах, і на канцэртных пляцоўках, і ў музеях, фільм «Пясняр. Сэрцам і думамі» Уладзіміра Арлова прыходзіцца дарэчы. Пачынаецца ён з «Малітвы» і заканчваецца «Родным кутом». Зняты студыйй гістарычных фільмаў «Майстэрня Уладзіміра Бокуна» па заказе Міністэрства культуры.

Карціна сабрала ў сабе ўрыўкі з інтэрв'ю, эпизоды з сямейнага архіва, архіўныя відэа канцэртаў і выступленняў, а таксама, што не менш каштоўна, расказы дачкі Марыны Мулявінай, папелчнікаў і тых, хто працаваў з музыкантам. З песняроўскай каманды тут можна пачуць Алега Аверына, Анатоля Кашапарова, Алега Моўчана, Уладзіслава Місевича, Аляксандра Кацікава і іншых. Фігуруюць у фільме рэжысёр Барыс Луцэнка, пісьменнік Валянцін Тарас, мастак Георгій Паплаўскі. Праз іх вочы дакументальны фільм без асаблівай засяроджанасці на нечым

канкрэтным паказвае розныя бакі асобы Уладзіміра Мулявіна і розныя моманты з гісторыі «Пясняроў».

Хоць і пачынаецца ўсё з крызісу 1990-х, калі калектыў не мог вярнуць былой папулярнасці, а паміж Мулявіным і іншымі музыкантамі бэнда ўсталевалася непаразуменне. У 2001 годзе ў Маскве адбыўся юбілейны канцэрт «Пясняроў», і аўтары фільма задаюцца пытаннем, чаму на ім амаль не прысутнічалі былыя папелчнікі і аднадумцы галоўнага героя. У пэўным сэнсе гэты крызіс і ста-

сункаў, і самога калектыву стаў драматычным лейтматывам дакументальнага фільма, хоць у цэлым ён лёгка пераскоквае і на запоўнены Алімпійскі, і на пачуццё гумару Мулявіна з прыкладамі жартаў.

Таму ў цэлым «Пясняр. Сэрцам і думамі» стане правадніком па пэўных старонках гэтай гісторыі і расказа, напрыклад, як у 1970-м «Пясняры» сталі лаўрэатамі чацвёртага ўсесаюзнага конкурса артыстаў эстрады ў Маскве, альбо як выступілі перад прафесійнай публікай у Канах і сарвалі яе апладысментамі, альбо аб сутыкненні з цензурай, калі Уладзімір Мулявін

адстаяў вершы з песеннага спектакля «Праз усю вайну».

Пра спектакль, дарэчы, разам з пісьменнікам Валянцінам Тарасам расказваецца асобна як пра кампраміс паміж вялікімі формамі і песнямі, якіх чакала публіка, і як пра трыумф. Частка хранаметражу адведзена гучанню «Пясняроў» у кіно, напрыклад у музычным фільме «А таксама цырк». Калі яго здымалі ў рэальным цырку на рэальным прадстаўленні, глядачы нават не чакалі, што ў канцы відэавішча на арэну разам з цыркачамі выйдуць «Пясняры» і заспяваюць. Мюзікл «Ясь і Яніна», мастацкі фільм «Міравы хлопцаў», мультык «Квака-задавака»...

Рэжысёр Уладзімір Арлоў падыходзіць да асобы знакамітага песняра без сантыментальнага ўсхваленняў (з вуснаў Мулявіна тут можна пачуць нават крыўдныя рэчы), але з належным піетэтам. Карціна змяшчае ў сабе цікавыя знаходкі, такія як інтэрв'ю музыканта, і вуснамі Уладзіміра Мулявіна кажа, што «Пясняры» вельмі абавязваюць, гэта вялікае слова, не проста назва альбо гандлёвая марка, а вобраз мыслення, вобраз жыцця, ой, гэта вельмі шмат».

Сафія ПАЛЯНСКАЯ

Дачка і ўнук Уладзіміра Мулявіна.

■ Прастора

Георгій ЗАБОРСКИ:

«БУМ КУЛЬТУРНЫХ СТАРТАПАЎ
СТАНЕ НОВЫМ ВІТКОМ ЭКАНОМІКІ»

— Выкарыстанне заводскіх памяшканняў — ужо не новая практыка, і адкрыццё культурных прастор у Мінску стала пэўнай тэндэнцыяй. Значыць, калі адкрываецца новая незалежная пляцоўка, яна павінна прапанаваць нешта, што ніхто іншы пакуль не прапанаваў. Што прапанавае «Ок16» з таго, чаго не стае Мінску?

— Для адказу трэба раздзяляць «Ок16» сёння і «Ок16» праз тры чатыры гады, калі поўнаасцю скончыцца рэканструкцыя. Наша ключавое адрозненне ў самой геаметрыі прасторы: вельмі высокія столі і адсутнасць калон дазваляюць пераўтварыць памяшканне ў тэатральную залу ў адрозненне ад многіх лофтаў, цудоўных у якасці галерэй і для арганізацыі хэпенінгаў, невялікіх канцэртаў і кірмашоў. Аб'ектыўна толькі ў нас прастора дазваляе глядачу бачыць сцэну з любога месца, таму мы можам стаць пляцоўкай для альтэрнатыўнага эксперыментальнага тэатра. Да таго ж «Ок16» — гэта вялікая інфраструктура: не проста зала і не проста шэраг памяшканняў, а вялікі кавалак нерухомасці, які дазваляе правесці фестываль на пяць тысяч чалавек — падзею гарадскога маштабу, культурную, адукацыйную альбо ў сферы ІТ.

— Тут можа змясціцца пяць тысяч чалавек?

— У суме ва ўсіх залах. Мы адкрываем іх па адным, пакуль мы можам ахапіць пяцсот чалавек, з першага сакавіка будзе змяшчацца ўжо каля паўтары тысячы, с першага верасня — дзве з паловай тысячы і гэтак далей. «Ок16» — не адна зала, а дваццаць памяшканняў, у якіх паралельна могуць адбывацца розныя рэчы, таму ІТ-канферэнцыю можна ў перспектыве пераўтварыць у цэлы ўніверсітэт. Яшчэ адным нашым адрозненнем з'яўляюцца механізмы, якія дазваляюць кансультаваць і развіваць праекты. Напрыклад, фестываль «ПлаСтформа» прыйшоў да нас з невялікімі бюджэтам і сцэнічным актывам, але, калі праект нам цікавы, наша сістэма дазваляе знайсці дадатковыя фінансаванне, абсталяванне, акцёраў, мы можам арганізаваць лекцыі. Прычым у нас няма ўласнага мастацкага альбо тэатральнага густу ў адрозненне ад лофтаў з канкрэтнай эстэтычнай арыентацыяй, мы ўлічваем погляды розных экспертаў, нават калі яны радыкальна розныя, таму ўсё, што можна развіваць, мы будзем развіваць. Цікава таксама паэксперыментаваць — паказаць у «Ок16» нешта масавае і таго ж глядача захаваць для ўльтраканцэптуальных рэчаў, зрабіць так, каб ён іх убачыў, растлумачыць, як глядзець гэты авангард. Лофтавае поле Мінска цудоўнае, але гэта закрывае суполкі (першапачаткова і ў Маскве, і ў Берліне так было). Калі ты належыш пэўнай субкультуры,

НЕКАЛЬКІ месяцаў таму адна з найпапулярнейшых сталічных вуліц Кастрычніцкая ўзбагацілася на яшчэ адно «тусовачнае» месца. Памяшканні Мінскага завода Кастрычніцкай рэвалюцыі сталі культурным інкубатарам і культурным акселератарам «Ок16», дзе ўжо сёння праводзяцца канцэрты акадэмічнай музыкі, адукацыйныя мерапрыемствы і падзея гэтых дзён — фестываль пластычнага тэатра «ПлаСтформа». Новую для сябе прастору набыў Белгазпрамбанк, вядомы сваёй карпарацыйнай калекцыяй з твораў Марка Шагала і Хаіма Суціна, фінансаваннем тэатральнага фестывалю «ТЭАРТ», стварэннем краўдфандынгавай пляцоўкі «Вулей» — адным словам, актыўнасцямі ў культурнай сферы краіны. Адкрыццё «Ок16», з аднаго боку, пацвярджае пэўныя сталічныя тэндэнцыі, з другога, новае месца выступае з унікальнай канцэпцыяй, пра якую мы распыталі ў кіраўніка праекта Георгія ЗАБОРСКАГА.

то заходзіш у лофт і адчуваеш сябе добра, а калі ты, умоўна кажучы, пенсіянер, які любіць класічныя музеі, — табе няўтульна, на цябе ніхто не звяртае ўвагі і не тлумачыць, якія тут правілы паводзін. Мы, наадварот, імкнёмся стаць сучаснай альтэрнатыўнай культурнай пляцоўкай, але для кожнага.

— Пяць тысяч наведвальнікаў — гэта, канешне, добры план, але як вы плануеце прыцягнуць такую колькасць гасцей, улічваючы, наколькі актыўна ў нас у прыцыпе наведваюцца культурныя мерапрыемствы?

— У першую чаргу праз падрыхтоўку публікі. Мы ўпэўнены, што сучаснае мастацтва і сучасныя тэхналогіі могуць быць цікавымі масам, калі прапанаваць спосабы іх разумення. На «ПлаСтформу» прыйдзе шмат глядачоў, якія ніколі не бачылі пластычны тэатр, але мы праводзім лекцыі, забяспечваем інтэрнэт-публікацыі, якія тлумачаць, як тут што працуе. А яшчэ праз дружалюбнасць. У сваёй першай прасторы «Месца» я на ўваходзе сустракаў кожнага наведвальніка і расказаў, што тут можна рабіць. За кошт гэтага лофт становіцца дружалюбным той публіцы, якая б інакш там згубілася. Для мяне добрым паказчыкам з'яўляецца тое, што людзі з асяроддзя маіх бацькоў ходзяць у «Ок16» на класічныя канцэрты, то-бок гэтая прастора можа падысці для розных пакаленняў, а значыць, прыцягнуць пяць тысяч вельмі розных людзей. Трэба проста выйсці за рамкі арт-субкультуры, якая прывычалася хадзіць па лофтах. Гэта, дарэчы, ужо адбываецца паўсюль: на адкрыцці «ПлаСтформы» ў прасторы «Верх» я бачыў шмат людзей, якія са здзіўленнем глядзелі на рэвіталізаваны завод, але прыйшлі з адкрытай да яго цікавасцю. Недзе дваццаць працэнтаў з іх у «Фэйсбуку» напісалі жорсткія каментарыі, затое астатнія адгукнуліся станоўча.

— Растлумачце, калі ласка, азначэнні «культурны інкубатар» і «культурны акселератар», якімі вы характарызуеце «Ок16».

— Гэта тэрміны з бізнес-свету, свету стартапаў. У інкубатары вялікай колькасці маладых камандаў даецца шанец з нуля на льготных умовах стварыць, напрыклад, свой бізнес. Акселератар — месца, куды прыходзіць ужо жывы праект, каб вырасці ў якасці, памерах і эфектыўнасці. «Ок16» — і інкубатар, і акселератар культурных праектаў. Мы хочам стаць своеасаблівай пясочніцай, куды можна прыйсці са сваёй камандай і з нуля нешта стварыць, але асноўная наша мэта — дапамагчы праектам, якія ўжо існуюць, вырасці за рамкі маленькіх незалежных прастор, з аўдыторыі ў некалькі дзясяткаў чалавек да некалькіх сотняў. Наступным мы

запусцім фінцех-інкубатар, то-бок інкубатар праектаў, звязаных з фінансавымі тэхналогіямі. Нам гэта цікава, таму што фінцех вельмі цесна ўзаемадзейнічае з культурай, напрыклад, на краўдфандынгавай пляцоўцы «Вулей» большасць праектаў — культурныя, толькі з дапамогай «Вулей» яны атрымліваюць сродкі для рэалізацыі. Мы разумеем, што культура мае патрэбу ў новых інструментах, а новыя інструменты маюць патрэбу ў новым рынку, да таго ж культура здольная паскараць тэхналагічнае развіццё, таму мы ўпэўнены, што бум куль-

паненак у крыналінах, не было б смартфонаў: уменне ўспрымаць абстрактныя вобразы зарадзілася ў матэматыцы ды мастацтве, а вырасла пасля ва ў тым ліку лічбавую рэвалюцыю. Мы верым, што пачынаецца нешта падобнае, але ўжо са сваім парадкам дня. Даводзіцца зноў шукаць адказы на пытанні, што мы тут робім альбо як змераць поспех — аўтамабілем, магчымасцю вандраваць ці смачным флэт уайтам з раныцы? У XX стагоддзі была вялікая амерыканская мара: уласны дом у прыгарадзе, аўтамабіль і доступ да культурных імпрэз. Ультрапоспех — гэта пентхаус у цэнтры горада, тры аўтамабілі, адзін з якіх спартыўны, яхта і самалёт. Такі дакладны крытэрыі поспеху рана ці позна прыходзіць да крызісу. Сённяшні работнік працуе, як правіла, у сферы абслугоўвання альбо ў ІТ-сферы, гэта значыць, што ён увесь час камунікуе з людзьмі альбо глядзіць у манітор. Ці ўсцешыць яго дом з тэлевізарам? Нехта кажа, што новым крытэрыем з'яўляецца магчымасць вандраваць — працаваць на Балі і траціць грошы ў Нью-Ёрку. Ёсць трэці варыянт: моцныя перажыванні. Адказы на гэтыя пытанні

то за два гады працы акселератара мы ўзмоцнім беларускіх пастаноўшчыкаў настолькі, што яны змогуць смела суседнічаць з Хайнэрам Гёбельсам у агульнай праграме. Калі гэта абудзецца, беларускі тэатр актыўна пачне паказвацца ў свеце.

— Вы сказалі, што рэзананс ад канцэртаў класічнай музыкі ў «Ок16» у свеце куды большы, чым у Мінску. Як вы гэта зайважаеце?

— Па заяўках. Спачатку да нас звярталіся толькі беларусы, але ў арт-колах добра працуе сарафаннае радыё, пост у інтэрнэце менш эфектыўны, чым рэкамендацыя ў кулуарах. Гэты кулуарны працэс ідзе як адзін з вынікаў — хутка ў нас будзе сусветная прэм'ера шведскага сучаснага тэатра. Звяртаюцца і музыканты з акадэмічнага поля, маўляў, у нас ёсць цікавы твор, ва Усходняй Еўропе мы яго яшчэ не ігралі, давайце мы за свае грошы прыедзем з Нью-Ёрка і зробім канцэрт.

— З тых, хто прыйдзе да вас з надзеяй на комплексную дапамогу, каго вы выбераце, а каго адсеце?

Фота Мікалая Васільева з архіва «Ок16».

турных стартапаў стане новым вітком эканомікі.

— Чаму вы ў гэтым упэўнены?

— У гонку ўступаюць розныя бачанні наступнага этапа: тэхналогіі і дроны альбо культура і пошук сэнсу жыцця. Добрым прыкладам з'яўляецца так званы «фіндэс-екль» — перыяд, што ахоплівае канец XIX і пачатак XX стагоддзя і пачынаецца з ультратрадыцыйнай віктарыянскай Англіі, а заканчваецца рускім авангардам. Тэхналогіі рванулі наперад, але яшчэ мацней рванула культура, што карысталася тэхналагічным прагрэсам, але яго аглярэджала, у тым сэнсе, што асвойвала свет і рыхтавала яго да будучыні. Прыкладна за пяцьдзясят гадоў жываліс ад рэалізму прыйшоў да абстракцыянізму, Кандзінскага і «Чорнага квадрата» Казіміра Малевіча, а калі б не было «Чорнага квадрата», уся тэхналагічная гісторыя XX стагоддзя была б іншай. Мы б не маглі карыстацца сімваламі на экране смартфона, калі б нехта не навучыў нас, што нерэалістычная выява можа быць каштоўнай. Калі б мы па-ранейшаму малявалі

дае толькі культура, адкрыцці ў тэатры, літаратуры, фэшн-індустрыі. І мы ў «Ок16» збіраемся іх шукаць.

— Вы плануеце арыентавацца на мерапрыемствы, якія ўпішуча не толькі ў беларускі кантэкст, але і ў сусветны...

— Так, і сувязь павінна ісці ў два бакі — імпорт і экспарт. Раз на два месяцы са свету да нас пры дапамозе суполкі «Artemp» прыходзяць канцэрты сучаснай акадэмічнай музыкі з шырокай геаграфіяй музыкантаў і кампазітараў. Адбываюцца нават сусветныя прэм'еры. Гэта наш спосаб нанесці «Ок16» на карту аматараў культуры старэйшых пакаленняў і на карту замежных творцаў, таму што рэзананс ад гэтых канцэртаў у прафесійных колах свету куды большы, чым у мінскага масавага глядача. У той жа час сумесна з «Art corporation» мы ставім спектаклі, якія паказваюцца адборшчыкам і маюць магчымасць быць адабранымі на міжнародныя форумы. Больш за тое, на фестывалі «ТЭАРТ» плануецца прыбраць такія катэгорыі, як замежны і беларускі пастаноўкі. Калі спачатку ён імкнёўся абараніць маладых, магчыма, не вельмі вопытных, аўтараў,

— Па-першае, гэта павінен быць праект, які па зразумелых прычынах не падыходзіць для незалежных пляцовак меншага памеру, нам важна не выпальваць поле вакол. Па-другое, ён павінен быць дастаткова ўніверсальным у сэнсе мовы і тэматыкі. Мы не супраць лакальных беларускіх ідэй, але мы ведаем, што для іх ёсць інфраструктура, а наша задача — пераадольваць межы. Па-трэцяе, хочацца бачыць патэнцыял да сінергіі паміж рознымі напрамкамі, якія мы развіваем: нам спадабаецца тэатр, што інтэгруецца з тэхналогіяй VR, выстаўка з цікавай эканамічнай мадэллю падтрымкі мастакоў, галерэйны праект з выкарыстаннем класічнай музыкі, карацей, розныя дзіўныя ўзаемадзейні. Але ўсё папярэдняе можа перакрыць толькі адна ўмова — прызначанасць менавіта для нашага завода з высокімі столямі, старымі сценамі і жалезнымі бэлькамі. Калі праект можа гэты антураж асэнсаваць і пераўтварыць у творчы альбо адукацыйны акт, то, канешне, ён наш, таму што першапачаткова народжаны для гэтага месца.

Гутарыла Ірэна КАЦЯЛОВІЧ

КАЛІ І Ё КАГО РАГОЎ МНОГА,

ці Як «запалкі» пераўтвараюцца ў «рыдлёўкі»

Мець у якасці адмысловага паляўнічага трафея рогі дзікіх жывёл мараць многія паляўнічыя. Ды і не толькі ў іх яны карыстаюцца попытам. Напрыклад, майстры цэняць рогі ў якасці матэрыялу для выражання розных вырабаў. Сёння спецыялісты Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь уявляюць чытачоў у гэтую тэму.

У дзікай прыродзе Беларусі жыве некалькі прадстаўнікоў сямейства аленевых — лось, высакародны алень, еўрапейская казуля і ў нязначнай колькасці еўрапейская лань.

Аленевыя маюць галінастыя касцяныя рогі, якія ўтвараюцца на вырастах лобных костак і штогод змяняюцца. Звычайна яны ёсць толькі ў самцоў, хоць у паўночных аленяў імі ўзброены і самкі, а вадзяныя алені (насяляюць усходні Кітай і Карэйскі паўвостраў) пазбаўлены іх.

У адрозненне ад пастарогіх (каровы, бізоны, дзікія казлы і бараны) рогі аленяў валодаюць ячэйкай структурай. Падчас росту яны пакрытыя пясчотнай і адчувальнай скурай з вялікай колькасцю крывяносных сасудаў, якія сілкуюць рагавую костку і садзейнічаюць яе ўмацаванню. Асноўнае прызначэнне рагоў — выкарыстанне ў шлюбных паядынках у перыяд спароўвання, а таксама як сродак абароны ад драпежнікаў. Паўночныя алені выкарыстоўваюць рогі для расчысткі снегу, каб дабрацца да асноўнага іх корму — ягелю.

Рогі ў самцоў-сяголеткаў лася пачынаюць расці ў верасні-кастрычніку. У студзені-лютым яны маюць выгляд шышак, а ў сакавіку дасягаюць некалькіх сантыметраў. Цалкам сфарміраваныя рогі ў выглядзе прутка даўжынёй каля 5—30 сантыметраў або з двума невялікімі адросткамі цвярдзеюць у канцы ліпеня — пачатку жніўня. Скідаюць іх жывёлы параўнальна позна — у сакавіку і красавіку наступнага года. Новыя, часцей двух- або трохканцовыя,

растуць хутка, ачышчаюцца ад скуры ў другой палове верасня і скідаюцца ў перыяд са снежня да сакавіка.

Дарослыя самцы лася губляюць рогі звычайна з сярэдзіны лістапада да студзеня, прыкладна палова жывёл губляе іх ужо да сярэдзіны снежня. Рост новых шматканцовых пачынаецца ў лютым-сакавіку, ачышчэнне ад аксаміту завяршаецца ў жніўні — пачатку верасня. Памер рагоў і колькасць адросткаў на іх павялічваюцца

за сакавіка-красавіка, да верасня-кастрычніка рогі «шпількі» або з адным адгалінаваннем адростаюць да 30—60 сантыметраў і касцянеюць. Другія рогі з надвочным і сярэднім адросткамі развіваюцца на трэцім годзе жыцця.

З узростам рогі высакароднага аленя падаўжаюцца і становяцца больш масіўныя. Поўнага развіцця яны дасягаюць да 5-6, максімальнага — да 10—12 гадоў жыцця жывёл. Пазней выяўляюцца прыкметы дэградацыі: у першую чаргу знікае другі надвочны адростак, затым і астатнія, аж да таго, што застаецца толькі першы надвочны, губляецца сіметрычнасць рагоў, памяншаюцца іх памер і маса.

У канцы студзеня — лютым пачынаецца рост новых, параўнальна тонкіх двух- або трохканцовых, якія ачышчаюцца ад аксаміту ў канцы мая — чэрвені, на два-чатыры тыдні пазней, чым у дарослых. З трэцяга года жыцця скіданне рагоў адбываецца з канца кастрычніка да сярэдзіны снежня.

Цыкл развіцця рагоў у лані рэгулюецца палавымі гармонамі. Першыя маленькія рожкі-«запалкі» з'яўляюцца паміж 5 і 12 месяцамі жыцця і спачатку нагадваюць доўгія вырасты на лбе. Даўжыня такіх вострых рожкаў часам дасягае 20 сантыметраў. У трох-чатырохгадовых самцоў адростаюць характэрныя для гэтага віду рогі-«рыдлёўкі». На галоўным

з узростам да пэўнай мяжы і ў значнай меры суадносіцца з масай жывёл. Найбольш развітыя рогі ў самцоў ва ўзросце 6—10 гадоў. Аднак па памерах і колькасці адросткаў нельга адназначна меркаваць пра ўзрост жывёл, паколькі ступень развіцця рагоў залежыць таксама і ад фізіялагічнага стану звяроў.

У цялят-самцоў высакароднага аленя зачаткі рагоў прыкметныя з верасня, але іх інтэнсіўны рост пачынаецца

скіданне рагоў у дарослага высакароднага аленя адбываецца з канца лютага — пачатку сакавіка да сярэдзіны мая. Здаровыя і ўкормленыя асобіны губляюць іх раней, а моцна знясіленыя і аслабленыя цяжка зімоўкай, хворыя і маладыя пазней: у канцы красавіка — маі. Неўзабаве пасля гэтага пачынаюць расці панты, рост новых рагоў заканчваецца ў канцы чэрвеня — першай палове ліпеня. У другой палове ліпеня — у жніўні жывёлы чысцяць іх трэннем аб дрэвы. Працэс фарміравання рагоў займае 90—115 дзён, а касцяненне — каля 30—40 дзён, ачыстка скуры — больш за тыдзень.

Першыя пакрытыя скурай рожкі еўрапейскай казулі пачынаюць расці ў цялят-самцоў са жніўня, у верасні — лістападзе яны могуць дасягаць 0,5-5 сантыметраў, да мая-чэрвеня вырастаюць да 6—24 сантыметраў і касцянеюць. Першыя рогі, як правіла, не маюць адросткаў ці ж зрэдку разгаліноўваюцца на самым канцы. Але ў нешматлікіх добра развітых сяголеткаў яны ўжо да снежня вырастаюць да 6—12 сантыметраў, касцянеюць і скідаюцца ў самым канцы снежня або ў студзені. У такіх асобін з лютага развіваюцца другія, звычайна двух- або трохадрастковыя, рогі. Гадавалыя самцы еўрапейскай казулі чысцяць іх ад скуры ў маі, на адзін-тры месяцы пазней за дарослых. Скідаюць рогі

ствале кожнага рога маецца не менш за тры адросткі, накіраваныя ў бок «рыдлёўкі». Вертыкальна пастаўленая «рыдлёўка» абрамлена па заднім краі так званым грэбнем пеўня і заканчваецца «шпорай». Штогод у красавіку — чэрвені дарослы самец скідае старыя рогі, замест якіх у жніўні-верасні адростаюць новыя.

У Законе Рэспублікі Беларусь «Аб жывёльным свеце», Правілах вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання і іншых актах заканадаўства аб ахове і выкарыстанні жывёльнага свету не ўстаноўлена забаронаў або абмежаванняў на ажыццяўленне грамадзянамі збіральніцтва скінутых рагоў дзікіх капытных жывёл (аленевых), якія жывуць ва ўмовах натуральнай свабоды. Яны не адносяцца да прадукцыі палявання і паляўнічых трафеяў, паколькі не з'яўляюцца часткамі загінулых або здабытых дзікіх жывёл.

Аднак варта памятаць: не дапускаецца самавольнае знаходжанне грамадзян на тэрыторыі запаведнікаў — Бярэзінскага біясфернага і Палескага дзяржаўнага радыяцыйна-экалагічнага — і запаведных зон асабліва ахоўных прыродных тэрыторый, а таксама на тэрыторыях, што падвергліся радыеактыўнаму забруджванню і на якіх устаноўлены кантрольна-прапускны рэжым.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ На слыху

Трагедыя на трасе

«Аўдзі» сутыкнулася з ласём: загінула 18-гадовая дзяўчына, яе брат і бацька — у рэанімацыі

Трагедыя адбылася каля 21 гадзіны 15 лютага паблізу вёскі Пескі Мастоўскага раёна. Сігнал атрымалі па тэлефоне адзінай дыспетчарскай службы супрацоўнікі МНС.

Як паведаміла інспектар аддзела агітацыі і грамадскіх сувязяў ДАІ УУС Гродзенскага аблвыканкама Людміла РАКЕВІЧ, аўтамабіль «Аўдзі» сутыкнуўся на трасе з ласём, пасля чаго вылецеў у кювет і там урэзаўся ў дрэва. У выніку аварыі пасажыры аказаліся заблакаваныя ў салоне. Ратавальнікам давялося літаральна выразаць з пакарабачанай машыны 42-гадовага вадзіцеля і яго 13-гадовага сына, які ехаў на пярэднім сядзенні. А вось 18-гадовая дачка, якая сядзела ззаду, загінула на месцы.

Па папярэдняй інфармацыі, бацька з сынам ездзілі ў суседні рэгіён, каб забраць дамоў першакурсніцу аднаго з каледжаў. Вечарам яны вярталіся назад, і на трасе Шчучын—Ваўкавыск адбыўся наезд на лася, які раптоўна выйшаў на дарогу.

Як стала вядома, мужчыну, які атрымаў найбольш цяжкія раны, перавязуць у Гродзенскую абласную бальніцу хуткай дапамогі. Для гэтай мэты выкліканы спецыяльны рэанімабіль. Па словах медыкаў, яго стан ацэньваецца як стабільна цяжкі, мужчына знаходзіцца ў прытомнасці. У першую чаргу ён пройдзе абследаванне на камп'ютарным тамаграфе. Магчыма, для кансультацыі будучы падключаны сталічныя спецыялісты.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Перайшлі граніцу, каб папаляваць

У паляўнічых угоддзях Краснапольскага раёна работнікі Касцюковіцкай міжрайінспекцыі і мясцовы егер затрымалі двух расіян.

Мужчыны, якія пражываюць у сяле Гардзееўка Бранскай вобласці, перайшлі граніцу, каб ноччу папаляваць. Але здабыць зверга не паспелі, а сустрэўшы рэйдавую групу, паспрабавалі збегчы. Адзін з парушальнікаў быў узброены карабінам, які на хаду кінуў у хмызняк. Пасля затрыманы сцвярджаюць, што не здагадваўся аб знаходжанні на беларускай тэрыторыі, хоць яго хаўруснік сцвярджаў адваротнае.

Абодвух парушальнікаў прыцягнулі да адміністрацыйнай адказнасці за нелегальнае паляванне, а ў адносінах да ўладальніка карабіна заведзена яшчэ і крымінальная справа за незаконныя дзеянні з наразной зброяй і боепрыпасамі да яе. Аўтамабіль, на якім прыехалі паляўнічыя, таксама знаходзіцца пад арыштам

■ Май на ўвазе!

Правераць і колькасць кручкоў, і чысціню

Прафілактычная акцыя па кантролі за выкананнем правілаў рыбалоўства «Рыбалка па правілах» праходзіць у Беларусі. Яна будзе доўжыцца да 18 лютага.

Работнікі Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоў разам з інспектарамі Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь арганізавалі ўзмацнены кантроль за выкананнем Правілаў вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства і найперш — у частцы лоўлі рыбы з імнімі жарліцамі і падтрыманнем рыбалоўнай належнага санітарнага стану рыбалоўных угоддзяў. На вадаёмах краіны падчас акцыі будучы праводзіцца рэгулярныя прафілактычныя рэйдавыя мерапрыемствы.

Варта нагадаць, што дазваляецца выкарыстоўваць прылады рыбалоўства аднаго ці розных відаў з агульнай колькасцю кручкоў не больш за пяць штук на рыбалова. Выключэнне складаюць члены Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоў, якім дазваляецца выкарыстоўваць да дзесяці кручкоў на рыбалова. Парушэнне патрабавання цягне адміністрацыйную, крымінальную ці іншую адказнасць у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Сяргей РАСОЛЬКА

■ А не шкодзь!

Паквапіўся на ўпрыгажэнне муфлона

Летась суд Верхнядзвінскага раёна вынес прысуд бацьку і сыну з пасёлка Асвея, якіх прызналі вінаватымі ў браканьерстве.

У пачатку чэрвеня пазамінула года сваякоў затрымалі з сеткамі на возеры Асвейскім. Паколькі ў той час у Віцебскай вобласці яшчэ дзейнічала нераставая забарона, улоў абышоўся парушальнікам вельмі дорага: сума пакрыцця нанесенай шкоды, якую трэба будзе выплаціць браканьерам, складае больш за 15 тысяч рублёў.

Падчас гэтага ж судовага разбору разглядалася яшчэ адно парушэнне, здзейсненае малодшым з падсудных. Мужчына скраў з вальера мясцовай паляўнічай гаспадаркі галаву загінулага муфлона. Рэдкая жывёла, хутчэй за ўсё, была забіта ў сутыкцы з іншымі асобінамі. Парушальнік упадабаў рогі: пралез за агароджу вальеры, разабраў тушу і хацеў знікнуць з месца, але быў затрыманы. Па факце крадзяжу суд прызначыў мужчыну адзін год пазбаўлення волі, а за незаконнае рыбалоўства ён з бацькам былі прыгавораны да паўтара года пазбаўлення волі ўмоўна з выплатай 840 рублёў штрафу і пакрыццём шкоды

ПРЫВІТАННЕ АД ЖОЎТАГА САБАКІ

Настаў 4716 год па кітайскім календары

У Паднябеснай сустрэлі Новы год па месяцавым календары, або Свята вясны (Чуньцзэ). Яго таксама адзначаюць у шэрагу іншых краін і тэрыторый, дзе пражывае значная колькасць кітайцаў, перш за ўсё ў дзяржавах Усходняй Азіі. У Кітаі з нагоды Чуньцзэ распачаліся вялікія святочныя вакацыі, падчас якіх 385 мільёнаў кітайцаў здзейсяць турпаездкі. Прынамсі, такі прагноз зрабілі сумесна Кітайская акадэмія турызму, Цэнтр даных пры Дзяржаўным упраўленні па справах турызму і турыстычнае анлайн-агенцтва Strip, паведамліла інфармагенцтва «Сінхуа». Цяпер кітайцы актыўна перамяшчаюцца ўнутры Паднябеснай, каб абавязкова сустрэць галоўнае свята разам з сям'ёй. Чаго чакаць ад Жоўтага Сабакі?

ПРЫВАБІЦЬ ДАБРАБЫТ

Кітайскі новы год пачынаецца ў першы дзень першага месяца па кітайскім месяцава-сонечным календары, які склаўся ў эпоху дынастыі Хань (II стагоддзе да н. э. — II стагоддзе н. э.). Свята прыпадае на адзін з дзён паміж 21 студзеня і 21 лютага. Напрыклад, сёлета новы 4716 год па кітайскім календары пачаўся 16 лютага. Урачыстасць таксама называюць «месяцовым Новым годам», паколькі яго дакладная дата разлічваецца на аснове месяцавых фаз. Свята існуе, па прыкідках гісторыкаў, ледзь не з часоў трох першых кітайскіх дынастыяў перыядаў — Ся, Шан і Чжоў. Калі гэта так, то звычайно ўжо каля трох-чатырох тысяч гадоў, адзначае ТАСС.

У Кітаі Свята вясны захавала сімвалізм і традыцыйнасць, нягледзячы на пэўныя рэгіянальныя адрозненні ў звычаях і традыцыях. Звычайна кітайцы трацяць свае грошы на абноўкі — купляюць падарункі, упрыгажэнні, прадукты харчавання і адзенне. Акрамя таго, кожная сям'я старанна прыбірае жыллё, лічачы, што такім чынам яны чысцяць сваё жыццё ад

любых няўдач і вызываюць месца для шчасця.

Да святочнай вячэры нават тэа сямейнікі, якія працуюць або вучацца ў іншых гарадах, вяртаюцца дадому, частуюцца рознымі прысмакамі (самыя распаўсюджаныя — стравы са свініны, качкі, курыцы і шматлікія віды ласункаў і кандытарскіх вырабаў, у тым ліку рысавае печыва няньгаа). Па традыцыі напярэдадні Новага года гаспадыні гатуюць стравы з рыбы. Па-кітайску рыба — «юй» — сугучная з іерогліфам, які азначае дабрабыт. Яшчэ адна абавязковая стравя на стале — пельмені «цзяацзы». Кітайцы іх лепяць усёй сям'ёй яшчэ да наступлення свята. Пельмень сваёй формай нагадвае сярэбраны злітак, ляпіць іх разам азначае «разам рабіць грошы». Існуюць і іншыя кулінарныя хітрыкі, прыкладам дэсерт у форме рыбы з клейкага рысу «нянь», што па сугучнасці азначае «багацець з году ў год».

ЯК СПУЖАЦЬ НЯНЯ?

З Чуньцзэ звязана мноства легендаў. Адна з самых вядомых — гісторыя пра чароўную марскую пачвару Нянь, якая выхадзіла на зямлю ў першы дзень года. Кажуць, што гэтая істота была на-

столькі галодная і злосная, што змятала ўсё на сваім шляху — знішчала запасы, руйнавала паселішчы і нават... ласавалася дзецьмі, якія на працягу года паводзілі сябе неналежным чынам. Жыхары вёсак неаднойчы пакідалі свае дамы і сыходзілі ў лес у надзеі захавацца ад пачвары, пакуль не заўважылі, што Нянь апасаецца гучных прамоў, вясёлай мітусні і чырвонага колеру.

Сімвал 2018-га — зямля, колер, адпаведна, жоўты. Як спрадвеку мяркуюць жыхары Паднябеснай, такое спалучэнне сімвалізуе вернасць, бескарысліваць, адданасць, прыязнасць і сумленнасць, а значыць, гэты год будзе вылучацца мірам, стабільнасцю і гармоніяй.

З таго часу напярэдадні Новага года кітайцы ўпрыгожваюць сваё жыллё і вуліцы паселішчаў яркачырвонымі палотнішчамі «чуньлянь» з каліграфічна выпісанымі залатымі іерогліфамі — пажаданнямі шчасця і ўдачы, развешваюць гірлянды з яркіх ліхтарыкаў, запускаюць феерверкі і «страляюць»

хлапушкамі. Нягледзячы на тое, што старажытная міфічная пачвара больш не пагражае жыхарам Паднябеснай, яны дагэтуль захавалі сваю любоў да грукату і бляску навагодніх петардаў.

Аднак дзеля «падтрымання добрай экалогіі і спакою гараджан» улады з году ў год робяць больш жорсткай забарону на «вогненныя пацехі». У Пекіне, напрыклад, прынята пастанова: напярэдадні і ў перыяд свят забаронены гандаль піратэхнічнымі вырабамі, іх транспарціроўка і выкарыстанне. Усім чыноўнікам строга загадана «ўстрымацца ад запуску феерверкаў, падаючы станоўчы прыклад усім іншым грамадзянам». Падобныя абмежаванні дзейнічаюць і ў Шанхаі. Там продаж і запуск феерверкаў дазволена ў спецыяльна адведзеных месцах, а кожны пакупнік абавязаны прад'явіць дакумент і пакідаць свае асабістыя даныя пры набыцці піратэхнічнай прадукцыі.

ПАДАРУНАК У СЕЦІВЕ

Жыхары Паднябеснай, мабыць, самыя актыўныя карыстальнікі «сусветнага павуціння» ў свеце, таму ўсё часцей лічаць за лепшае віншаваць сяброў і блізкіх анлайн. Адзін з самых папулярных спосабаў — адпраўка «стыкера» — анімаванай карцінкі. Часцяком карыстальнікі

сумяшчаюць традыцыйныя пажадання — кітайскія ідыёмы (чэн'юй) — з пацешнымі малюнкамі або фатаграфіямі знакамітасцяў. Напрыклад, напярэдадні года Жоўтага Землянога Сабакі найбольшую папулярнасць набылі жоўты лабрадор з бліскучымі іерогліфамі вакол морды, а таксама чыхуаха з пачкам юаняў у пярэдніх лапах — абноўлены сімвал дастатку і матэрыяльнага дабрабыту.

Паступова сеціва ўбірае ў сябе і іншыя традыцыі: калісьці ў навагоднюю ноч дзеці атрымлівалі ад старэйшых сямейнікаў так званыя хунбаа — чырвоныя скруткі з манеткамі ўнутры на поспех, потым іх змянілі «шчаслівыя канверты» з банкнотамі. Сёння ўсё больш кітайцаў аддаюць перавагу пераводу грошай з дапамогай смартфона: у месенджары WeChat («Вічат») існуе спецыяльная функцыя — адпраўка чырвонага канверта «хунбаа» анлайн.

МАХНУЦЬ У АНТАРКТЫДУ

Народныя гуляні Чуньцзэ — гэта не толькі пышныя застоллі. Паводле афіцыйных даных, больш за 6,5 мільёна грамадзян КНР забраніравалі замежныя туры на перыяд вялікіх навагодніх выхадных.

Найбольш папулярнымі напрамкамі з'яўляюцца Тайланд, Японія, Сінгапур, В'етнам, ААЭ і краіны Еўропы. Экстрэмалы маюць магчымасць сустрэць Новы год у Антарктыдзе або Арктыцы.

Для аматараў больш спакойнага баўлення часу CCTV (Цэнтральнае кітайскае тэлебачанне) падрыхтавала насычаную праграму: удзельнікі навагодніх шоу — майстры гумарыстычнага дыялогу «сяншэн», выканаўцы твораў фальклору, спевакі, танцоры і музыканты — будуць забаўляць жыхароў Кітая на працягу двух тыдняў. Увогуле святкаванне працягнецца да 2 са-

кавіка. У гэты дзень па месяцавым календары сёлета адзначаць Свята ліхтарыкаў — Юаньсяацзэ. Тысячы ліхтарыкаў чырвонага колеру паднімуцца ў неба над гарадамі і вёскамі Кітая, а сем'і збяруцца на ўрачыстую вячэру з «цзяацзы», з клейкім салодкім рысам і мандарынамі — салодкімі аранжавымі «ліхтарыкамі». Паводле падання, на 15-ы дзень новага года за сталом сустракаюцца не толькі жывыя сваякі, але і духі нябожчыкаў-продкаў, каб разам са сваімі блізкімі падзяліць радасць прыходу вясны.

ТРЫ БІТВЫ

Старшыня КНР Сі Цзіньпін, вступіўшы напярэдадні перад членамі Усекітайскай федэрацыі прамысловасці і гандлю, паведаміў, што ў 2018 годзе самымі важнымі будуць «тры бітвы: прадухіленне ўзнікнення фінансавых рызык, скарачэнне ўзроўню беднасці і барацьба з забруджваннем навакольнага асяроддзя». Адрозна пазналі навагодніх свят у органах улады КНР адбудуцца важныя змены. На дзвюх сесіях — Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў (УСНП) і Усекітайскага камітэта Народнага палітычнага кансультацыйнага савета Кітая (УК НПКСК) — будуць абраны старшыні Пастаяннага камітэта УСНП і УК НПКСК. Сесія найвышэйшага заканадаўчага органа (УСНП) адкрыецца 5 сакавіка. Чакаецца, што на ёй Сі Цзіньпін будзе пераабраны старшынёй КНР на яшчэ адзін пяцігадовы тэрмін, а Лі Кэцян — прэм'ерам Дзяржсавета, перадае ТАСС. Акрамя таго, мяркуюцца стварэнне новага органа — Дзяржаўнай нагляднай камісіі. Яна будзе рэгуляваць антыкарупцыйную работу ў Кітаі.

Сімвал 2018-га — зямля, колер, адпаведна, жоўты. Як спрадвеку мяркуюць жыхары Паднябеснай, такое спалучэнне сімвалізуе вернасць, бескарысліваць, адданасць, прыязнасць і сумленнасць, а значыць, гэты год будзе вылучацца мірам, стабільнасцю і гармоніяй. Астролагі наперабой прадказваюць, што сёлета сціхнуць канфлікты, якія існуюць у свеце, палепшыцца эканамічнае становішча і павысіцца якасць жыцця людзей. Прынамсі, Жоўты Сабака гэта абяцае.

Захар БУРАК.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

У тэму

Спадзяюся, што ў беларуска-кітайскіх адносінах заўсёды будзе панаваць вясна

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Старшыню КНР Сі Цзіньпіна і дружалюбны кітайскі народ са Святам вясны, паведамліла газеце «Звязда» ў прэс-службе беларускага лідара.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ў мінулым, юбілейным для беларуска-кітайскіх адносін, годзе ўдалося пашырыць узаемадзейненне па ўсіх напрамках, усталяваць яшчэ больш цесныя сувязі паміж рэгіёнамі і ведамствамі дзвюх краін.

Аляксандр Лукашэнка ўпэўнены, што 2018 год стане важнай вехай у развіцці двухбаковага супрацоўніцтва. Паглыбленню ўзаемадзейнення паміж грамадзянамі дзвюх дзяржаў, іх культурнаму збліжэнню будуць спрыяць мерапрыемствы ў рамках Года турызму Беларусі ў Кітаі.

«Мы заўсёды гатовыя да нарошчвання ўсебаковага стратэгічнага партнёрства з Кітаем, якое вылучаецца даверным і ўзаемавыгадным характарам. Шчыра спадзяюся, што ў беларуска-кітайскіх адносінах заўсёды будзе панаваць вясна і наша сяброўства будзе мацнець з кожным днём», — падкрэсліў Прэзідэнт.

■ Гардэроб

ЯРКА, ЗРУЧНА, ІРАНІЧНА

ГАЛОЎНЫЯ ТЭНДЭНЦЫІ ГЭТАЙ ВЯСНЫ

Ці прыйдзе сапраўдная вясна ў сакавіку, невядома, але нішто не перашкаджае пачаць новы модны сезон па календары. Падказваем, да чаго прыгледзецца ў крамах і якім рэчам з вашай шафы можна даць другое жыццё.

Ультрафіялет

Самы модны колер вясны.

Галоўны колер гэтай вясны. На думку прадстаўнікоў Інстытута колеру Pantone, ён сімвалізуе арыгінальнасць, наватарства і будучыню з яе новымі тэхналогіямі і палётамі ў іншыя галактыкі. А яшчэ можа быць крыніцай натхнення для творчасці. Іншае пытанне, як удала ўключыць яго ў свой гардэроб, бо колер для носкі дастаткова складаны. Ён добра спалучаецца з жоўтым і каралавым (варыянт для тых, хто хоча выглядаць ярка), а таксама з бэжавым, белым і чорным (больш спакойны вобраз). Калі не ўпэўнены, што ультрафіялет вам пасуе, выберыце аксесуар гэтага адцення ці спадніцу, а не блузку: так колер будзе знаходзіцца далей ад твару і не надасць яму стомлены выгляд. Зусім не падабаецца? Тады прыгледзецца да іншых модных у гэтым сезоне колераў — яркага жоўтага, шакаладнага, халоднага зялёнага, тонаў «памідор чэры» і «ружовая лаванда».

Плашчы на любы густ

Калі ў вашай шафе няма трэнча (двухбортнага дажджавога плашча з поясам), ёсць добрая нагода яго купіць. Бясспройгрышны варыянт — аб'ёмны бэжавы даўжынёй па калена. Трэнч спалучаецца і са строгімі нагавіцамі, і са строгімі дзелавы вобраз, і з паўсядзённымі джынсамі. А яшчэ дызайнеры прапануюць зноў прыгледзецца да чырвонага скуранага плашча. Насіце яго з гольфам і спадніцай спакойных адценняў, каб збавіць градус экстравагантнасці.

Даўгія махры

Імі могуць быць дэкарыраваныя спадніца, сукенка, кашуля і нават паліто. У модзе — цяжкія, пушыстыя і шматслойныя махры. Спадніца з такім аздабленнем добра будзе глядзецца ў камплекце са светарам буйной вязкі. А куртка — з джынсамі і грубым абуткам. У першым выпадку атрымаем рамантычны вобраз, у другім — смелы і бунтарскі. Асноўнае правіла пры носцы махроў: астатнія рэчы на вас мусяць быць максімальна простымі і лаканічнымі. І памятайце, што такі дэкор дадае фігуры аб'ёму.

Пластык

Звычайна дызайнеры аддаюць перавагу натуральным тканінам. Але бываюць выключэнні. Для нашага дажджлівага надвор'я рэчы з пластыку — тое, што трэба. У наступным сезоне гэты матэрыял будзе выкарыстоўваць і пры вырабе абутку, і пры пашыве адзення. Наколькі ў гэтым камфортна — пытанне адкрытае. Але плюсы адназначна ёсць. Так, празрысты пластыкавы плашч дазволіць прадэманстраваць адзенне пад ім не толькі ў памяшканні, але і на вуліцы. А ў сумцы з такога матэрыялу нішто не зможа згубіцца.

Паёткі

Хочаце, каб ваша з'яўленне на вечаровым мерапрыемстве было бліскучым? Выбрайце сукенку ў паёткі. Яшчэ нядаўна такі дэкор лічыўся безгустоўнасцю, а гэтай вясной — зноў на піку моды. Каб паёткі былі дарэчы ўдзень, спалучайце гэтыя аксесуары з грубымі чаравікамі, звычайнымі трыкатажнымі вадалазкамі, джынсамі. Хоць прыкоўваць увагу будзеце ў любым выпадку.

Сумкі на пояс

Паясныя сумкі — гэта як мінімум зручна.

Той момант, калі гандляры на рынку і турысты на экскурсіі нечакана трапілі ў трэнд. Зрэшты, так сапраўды больш зручна. Па форме модныя паясныя сумкі розныя: спартыўныя, падобныя да касметычак, звычайныя міні-мадэлі, якія дагэтуль насілі цераз плячо. Моцным аргументам у абарону новай тэндэнцыі можа стаць тое, што такія аксесуары мільялі на паказах Gucci і Valentino.

Мінімалізм

Простыя сілуэты, адзін-два колеры ў вобразе, адсутнасць дэкору. У цэнтры ўвагі — крой рэчаў і вы самі. Прымерайце такі варыянт: штаны-дудачкі, кашуля і даўгі пінжак у тон. У гэты стыль добра ўпішуцца сумка-канверт і туфлі-лодачкі. Мінімалізм — не пра сум і адсутнасць фантазіі, а пра элегантнасць, шык і густ. Можна дадаць упрыгажэнне, але толькі адно — шалік, маназавушніцу, брошку.

Жывёльны прынт

Чарговы раз «леопард» вяртаецца ў моду. Самы час навучыцца насіць яго правільна. Няхай гэта будзе свабодныя сілуэты (а не да таліі) і арыгінальная расфарбоўка (чырвоная, зялёная гама, напрыклад). Упісаць гэты прынт у паўсядзённы гардэроб можна ў выглядзе абутку. Бярыце прыклад з прэм'ер-міністра Вялікабрытаніі Тэрэзы Мэй, якая дапаўняе дзелавы касцюм леопардавымі лодачкамі. Папулярнымі будзе таксама ўзоры а-ля тыгр і зебра.

Джынс з ног да галавы

Папулярным будзе джынсавыя камплекты.

Вобраз з дэніму будзе вельмі актуальны. Прынамсі, Oscar de la Renta і Tom Ford, якія прэзентавалі на паказах джынсавыя касцюмы, у гэтым не сумняваюцца. Дызайнеры раяць прыгледзецца да «варонак» і штаноў, пашытых нібы з дзвюх розных па колеры пар. Фасоны — простыя, не перагружаныя лішнімі дэталлямі. А вось ірваныя джынсы пакіньце ў шафе да лепшых

часоў: у гэтым сезоне яны страчваюць папулярнасць. Пры куплі джута спыніцеся на мадэлі «оверсайз» з аб'ёмнымі накладнымі кішэнямі.

Шырокі абцас і змяіная скура

Ужо каторы сезон галоўным патрабаваннем да абутку застаецца практычнасць. Таму рабіце стаўку на туфлі на шырокім абцасе. Яны ўніверсальныя і лёгка ўпішуцца ў любы гардэроб. Дызайнеры «рэанімавалі» таксама абцас-кілішак. Насіце яго са штанамі даўжынёй 3/4, спадніцамі-аловак, сукенкамі па калена і адчувайце сябе гераіняй рэтра-фільма. З чым такую мадэль лепш не спалучаць, дык гэта з аб'ёмнымі рэчамі: такі ансамбль «з'есць» ваш рост. На што яшчэ варта звярнуць увагу? Падказваем: туфлі са скуры пад змяю, батфорты і грубыя чаравікі.

Поп-арт

Каб быць бліжэй да сучаснага мастацтва, неабавязкова ісці ў музей. Адзваяйце кашулю з выявамі коміксаў

Прынт «поп-арт» для іранічных асоб.

і карцін Эндзі Уорхала і, як той казаў, нясіце культуру ў масы. Рэч у духу поп-арт павінна быць цэнтральнай у вашым вобразе: астатнія няхай будуць аднатоннымі і паўтараюць адзін з коле-раў, што ёсць у прынце. Што яшчэ мусяць быць пры вас, дык гэта пачуццё гумару. І ўсё ж такі, пэўна, давядзецца схадзіць у мастацкі музей, бо, каб іранізаваць над сучаснай культурай, трэба пра яе ведаць.

Скураны берэт

Не спяшайцеся пазбаўляцца вясной ад галаўных убораў. Тым больш ёсць столькі цікавых варыянтаў. Хочаце запісацца ў шэрагі модніц — купляйце чорны скураны берэт. Насіць яго можна ссунуўшы на патыліцу ці набок, з паліто ці плашчом. Сумняваецца ў сучаснасці гэтага галоўнага ўбору? Паглядзіце паказы Dior — там дрэннага не параяць.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

○ ЭКСКУРС У ГІСТОРЫЮ

Падводка вугалем і мышыныя шкуркі

Як змянялася мода на бровы

На працягу ўсёй гісторыі жанчыны прыдумвалі, як зрабіць сябе яшчэ прыгажэйшымі. Мянjalі ўборы, прычоскі, колер зубоў. Бровы таксама не абышлі ўвагай. Ад поўнаасцю збрытых да наклееных, ад прамых да выгнутых, ад ледзь прыкметных да «брэжнеўскіх» — якую толькі форму ім не надавалі.

Эксперыментаваць з бровамі пачалі яшчэ ў старажытнасці. Прычым не толькі жанчыны. У Кітаі мужчыны фарбавалі бровы тушшу, каб выглядаць больш люта і страшыць ворага.

У Сярэдняй Азіі надзвычай прыгожымі лічыліся бровы, якія зрасліся на пераносі. Таму дзяўчатам з маленства падмалёўвалі іх сокам усмы. Гэтая расліна — добры сродак для стымуляцыі росту валасоў, таму з часам бровы насамрэч спалучаліся ў адну лінію.

Егіпцяны наносілі спецыяльныя макіяж, які абараняў ад хвароб і злых духаў. Яны малявалі тоўстыя бровы ў форме доўгай дугі (успомніце бюст Неферціці). А калі ў сям'і памірала кошка — свяшчэнная жывёла, — збрывалі іх у знак жалобы. У Старажытным Рыме цанілася монабрыво, якое лічылася прыкметай высокага інтэлекту. Дарэчы, ужо тады ў ходзе былі фальшывыя бровы. Іх выраблялі з шэрсці казы і прыклеівалі дрэўнай смалой.

У Японіі з VIII стагоддзя з'явілася традыцыя «хікімаю»: жанчыны вышчыпвалі свае бровы і малявалі новыя, значна вышэй на лбе, у выглядзе цёмных авалаў. Для гэтага выкарыстоўвалася чарніла, вырабленае з сажы. Кажуць, што ў той час японкі сталі

насіць распушчаныя валасы з роўным праборам і лоб выглядаў занадта высокім. Цёмныя авалы дапамагалі збалансаваць форму твару.

Мода на высокі лоб і вышчыпанія бровы была распаўсюджана ў арыстакратычных колах у сярэднявечнай Еўропе. Яна была. Каноны прыгажосці ў тыя часы сёння ўвогуле здаюцца дзіўнымі. Хваравіта бледны твар, тонкая лебядзіная шыя (для гэтага эфекту збрывалі валасы на патыліцы)... Ёсць версія, што такую моду выклікала неабходнасць: у той час з-за дрэннага харчавання і нізкай якасці жыцця нярэдка хварэлі на рахіт, адным з сімптомаў якога якраз з'яўляецца аблысенне ў вобласці лба.

У XVII стагоддзі знатныя рускія жанчыны падводзілі бровы сурмой. А вясковія — звычайным вугалем.

Прыгажуні XVIII стагоддзя выкарыстоўвалі накладныя бровы, вырабленыя з... мышыных шкурак. Праўда, заманьваць такім знешнім выглядам жаніхоў было незаконна. Сенат у Франкфурце выдаў указ, па якім шлюб прызнаваўся несапраўдным, калі мужчыну прымушалі ўступіць у яго падманам — напрыклад, жанчына фарбавалася румянамі ці насіла парык.

Калі казаць пра XX стагоддзе, то мода на бровы мянялася літаральна кожныя дзесяць гадоў. У 1920-я ўсе марылі аб такіх, як у амерыканскай актрысы нямога кіно Клары Боу, — тонкіх і прамых. У 1930-я жанчынам таксама даспадобы былі вышчыпанія бровы, але ў форме выгнутых арак, якія рабілі вобраз больш тэатральным. Дзесцігоддзе пасля папулярным быў заостраны кончык, які

Шырокія бровы мадэлі Кары Дэлевін — эталон для сучасных модніц.

модніцы дамалёўвалі алоўкам ледзь не да самай скроні. А ў сярэдзіне мінулага стагоддзя тон задавала Мэрылін Манро са сваімі сексуальна выгнутымі бровамі.

Субкультура хіпі прымусіла жанчын зноў перагледзець сваё стаўленне да броваў. У 1970-я іх сталі менш вышчыпваць, бо цанілася натуральнасць. У 1980-я ў модзе былі бровы, як у мадэлі Брук Шылдс, — шырокія, неахайныя, «дзікія». А ў 1990-я мода кардынальна змянілася: усе сталі марыць аб «нітакках». Тады ж жанчыны актыўна пачалі звяртацца да татуажу броваў: тонкую лінію прасцей было набіць у салоне, чым рэгулярна вышчыпваць.

Сёння зноў у модзе натуральнасць. Шырокія бровы, як у мадэляў Кары Дэлевін і Наталлі Вадзянавай, натхнілі многіх жанчын адрощваць, зачэсваць і дамалёўваць свае. Што не заўсёды ўдала атрымаецца. Часам гэта выглядае так, быццам яны, як тыя старажытныя кітайскія мужчыны, сабраліся страшыць ворага. Сённяшняя мода дазваляе не капіраваць нейкую адну форму броваў, а выбіраць тую, што вам больш пасуе. А натуральнасць разумеецца вельмі шырока: дзяўчаты з монабрывом становяцца «зоркамі» інтэрнэту.

Очередное общее собрание акционеров ОАО «МинскСортСемОвощ» (220014, г. Минск, ул. Кузьмы Минина, д. 21, корп. 1) по решению наблюдательного совета Общества состоится в очной форме 30 марта 2018 года.

Повестка дня собрания:

1. Итоги финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2017 год и основные направления его деятельности в 2018 году.
2. Отчет наблюдательного совета Общества.
3. Заключение ревизионной комиссии по результатам проверки деятельности Общества за 2017 год.
4. Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, отчета о распределении прибыли и убытков Общества за 2017 год с учетом заключения ревизионной комиссии и аудиторского заключения.
5. Утверждение распределения чистой прибыли за 2017 год и направлений использования чистой прибыли в 2018 году. Выплата дивидендов за 2017 год.

6. Избрание членов наблюдательного совета Общества.
7. Избрание членов ревизионной комиссии Общества.
8. Утверждение условий материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
9. Утверждение отчета комиссии по оказанию безвозмездной (спонсорской) помощи за 2017 год и суммы предоставляемой безвозмездной (спонсорской) помощи на 2018 год.

Место проведения собрания: г. Минск, ул. Кузьмы Минина, д. 21, корп. 1 (актовый зал).

Начало собрания: 09.00.
Время регистрации участников – в день проведения собрания с 8.30 до 8.55 по месту проведения собрания.

Время озвучивания акционерами с материалами по вопросам повестки дня собрания – с 9.00 до 16.00 в рабочие дни (понедельник–пятница), начиная с 9 марта 2018 года, по адресу: г. Минск, ул. Кузьмы Минина, 21, корп. 1.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен на основании реестра по состоянию на 1 марта 2018 года.

Регистрация акционеров проводится по паспорту, а представителей акционеров – по паспорту и доверенности.

Наблюдательный совет ОАО «МинскСортСемОвощ»
УНП 600052664

Информация о формировании реестра акционеров

ОАО «Амкор-КЭЗ», Витебская обл., Толочинский район, г. п. Коханово, Промышленная зона, ул. Промышленная, 3, на основании решения Совета директоров общества от 15 февраля 2018 года для проведения очередного (годового) общего собрания акционеров определило дату формирования реестра акционеров – 1 марта 2018 года.
УНП 300028841

ОАО «ЭнКоСтрой» (г. Минск, ул. Монтажников, 39-201) проводит очередное общее собрание акционеров ОАО «ЭнКоСтрой» в очной форме 19 марта 2018 года в 11.00. Место проведения собрания: ОАО «ЭнКоСтрой», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208

Повестка дня собрания:

1. Итоги финансово-хозяйственной деятельности общества за 2017 год и основные направления деятельности общества в 2018 г.
2. Утверждение годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2017 г.
3. Утверждение распределения прибыли Общества за 2017 г.
4. О материальном вознаграждении членов совета директоров и ревизионной комиссии общества.
5. Избрание членов совета директоров и ревизионной комиссии общества.
6. О сделках общества.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, будет проводиться в день проведения собрания с 10.00 до 10.45 по адресу: ОАО «ЭнКоСтрой», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

Участники собрания должны иметь при себе документ, удостоверяющий личность (представители акционера – документ, удостоверяющий личность и доверенность).

Дата составления списка владельцев ценных бумаг для регистрации участников собрания по состоянию реестра акционеров на 09.03.2018 г.

Время и место ознакомления лиц, имеющих право на участие в собрании, с материалами по вопросам повестки дня общего собрания: с 9.00 до 9.30, в рабочие дни с 01.03.2018 г. по 19.03.2018 г. по адресу: ОАО «ЭнКоСтрой», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.
УНП 191303197

РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 28 февраля 2018 г. в 11.00 повторного открытого аукциона со снижением начальной цены на 50 % после вторых несостоявшихся торгов по продаже объекта недвижимости – здания центральной гребной базы, расположенного по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Перевалочная, 68, принадлежащего Учреждению «Гомельская центральная специализированная детско-юношеская школа олимпийского резерва профсоюз «Сож» на праве оперативного управления

№ лота	Наименование и адрес объекта	Краткая характеристика объекта	Начальная цена продажи, долларов США (в т. ч. НДС по ставке 20 %)	Задаток, долларов США (в т. ч. НДС по ставке 20 %)
1	Здание центральной гребной базы, инв. № 350/С-156880	Назначение: здание нежилое. Двухэтажное кирпичное строение, 1979 года постройки. Общая площадь 1489,3 кв. м. Составные части и принадлежности: одноэтажная кирпичная пристройка, трехэтажная кирпичная пристройка, два сарая	135 076, 80	2 000, 00

Земельный участок для обслуживания здания на праве постоянного пользования площадью 0,2394 га с кадастровым номером 34010000007000144. Имеется ограничение (обременение) прав на недвижимое имущество (иное): охранный зона теплотрассы (код ограничения 7), площадь 0,027 га. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь

Валюта торгов: доллар США. **Шаг аукциона** – 15 %. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2–6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 27 февраля 2018 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 11.00 28 февраля 2018 г. Допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников.

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объект по начальной цене, увеличенной на 5%.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации организации и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; консолидированные участники дополнительно предоставляют копию договора о совместном участии в аукционе с предъявлением оригинала этого договора; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления в белорусских рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату платежа на р/с BY84ALFA30122305700080270000 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, ВИС: ALFABY2X. Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки». УНП 490318588. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе согласно извещению в газете «Звязда» от 17 февраля 2018 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 1 % от окончательной цены продажи Объекта (вознаграждение оплачивается в белорусских рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату подписания протокола о результатах аукциона); в течение 10 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта; в течение 30 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объекта, сформированную в установленном порядке (стоимость Объекта оплачивается в белорусских рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату платежа за минусом ранее внесенного задатка).

Извещения о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту были опубликованы в газете «Звязда» от 14.09.2017 г. № 177, от 23.12.2017 г. № 248.

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артема, 23. Тел.: 8 (0232) 32-46-47; 32-00-70; 32-18-95 • www.gino.by • e-mail: info@gino.by. **Продавец:** Гомельская ЦСДЮШОР профсоюз «Сож», г. Гомель, ул. Советская, 29. Тел.: 8 (0232) 32-91-15, 32-96-19, (029) 308-58-38

19 марта 2018 года в 11.00 состоится общее собрание акционеров совместного предприятия закрытое акционерное общество «Могилевский химкомбинат «Заря» с повесткой дня

1. Отчет директора о проделанной работе за 2017 год.
2. Итоги производственно-хозяйственной деятельности СП ЗАО «МХЗ» за 2017 год.
3. Утверждение годовых отчетов, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2017 год.
4. Распределение прибыли (убытков) по результатам работы за 2017 г.
5. Отчет ревизионной комиссии.
6. Основные направления деятельности СП ЗАО «МХЗ» на 2018 год.
7. Утверждение плана производства, финансового плана и плана организационно-технических мероприятий на 2018 год.
8. Избрание членов Наблюдательного совета общества.
9. Избрание членов ревизионной комиссии общества.
10. Утверждение размеров вознаграждения членам Наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.
11. Принятие решения о подаче заявления совместного предприятия закрытое акционерное общество «Могилевский химкомбинат «Заря» в экономический суд Могилевской области о признании предприятия экономически несостоятельным (банкротом).
12. Определение лица, полномочного на подписание заявления совместного предприятия закрытое акционерное общество «Могилевский химкомбинат «Заря» в экономический суд Могилевской области о признании предприятия экономически несостоятельным (банкротом).

Начало регистрации участников собрания в 10.00. Окончание регистрации в 10.45.

Место проведения собрания: г. Могилев, пр. Шмидта, 114 (актовый зал)

Дата формирования реестра владельцев ценных бумаг СП ЗАО «МХЗ» для составления списка лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, – 30 января 2018 г.

Лица, имеющие право на участие в собрании, имеют право ознакомиться с информацией о деятельности общества за отчетный период, начиная с 28 февраля 2018 г. по месту нахождения общества.

Регистрация производится при предъявлении документа, удостоверяющего личность, для представителя акционера – паспорт и доверенность. Наблюдательный совет

УНП 700210051

Извещение о проведении электронных торгов

Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости» 21 марта 2018 г. в 11.30 на электронной торговой площадке «МИНСК-НЕДВИЖИМОСТЬ» (<http://minskestate.by/>) проводит электронные торги по продаже права заключения договоров аренды земельных участков в г. Минске.

Предмет электронных торгов: право заключения договора аренды земельного участка сроком на 5 лет.

№ предмета аукциона	Месторасположение земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь, га	Целевое назначение земельного участка/назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества	Начальная цена предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, рублей	Отдельные условия, предусмотренные в решении Мингорисполкома об изъятии земельного участка, для проведения аукциона и иные условия аукциона
1	г. Минск, на участке № 6 по экспликации градостроительного проекта детального планирования промзоны 205ПЗ (в районе ул. Горьцкого)	50000000006008888	2,1000	Для строительства объекта производственного назначения на участке №6 по экспликации градостроительного проекта детального планирования промзоны 205ПЗ/земельный участок для размещения объектов иного назначения	386 503,25	57 900,00	12 630,85	Проектирование и строительство объекта осуществлять со следующими параметрами: функциональное назначение земельного участка – для строительства объекта производственного назначения; состав объекта – в соответствии с технологическими требованиями; показатели по вместимости объекта строительства – до 10 500 кв. м
2	г. Минск, в границах жилого квартала «Магистр»	50000000009006706	1,3021	Для строительства объекта «Физкультурно-оздоровительный комплекс по генплану № 62 в границах жилого квартала «Магистр»/земельный участок для размещения объектов физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения	609 378,71	91 400,00	8 276,14	Проектирование и строительство объекта осуществлять со следующими параметрами: функциональное назначение земельного участка и его частей – для строительства физкультурно-оздоровительного комплекса; общая площадь здания – 8 800 кв. м ориентировочно, но не более 9 390 кв. м, количество одновременных посетителей – 370 человек, строительный объем здания – 54 450 куб. м
3	г. Минск, ул. Каруса Каганца	50000000003005097	1,4000	Для строительства физкультурно-оздоровительного комплекса/земельный участок для размещения объектов физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения	566 651,12	85 000,00	9 522,40	Проектирование и строительство объекта осуществлять со следующими параметрами: функциональное назначение земельного участка и его частей – для строительства физкультурно-оздоровительного комплекса; общая площадь зданий – до 8500 кв. м
4	г. Минск, ул. Михаила Пташука	50000000003005120	1,1500	Для строительства объекта «Многоуровневая автостоянка с объектами обслуживания по ул. Михаила Пташука (ул. Проектируемая № 4)»/земельный участок для размещения объектов иного назначения	411 286,84	62 000,00	9 160,84	Проектирование и строительство объекта осуществлять со следующими параметрами – общая площадь зданий до 18 000 кв. м, функциональное назначение объекта – многоуровневая автостоянка с объектами обслуживания, состав объекта: многоуровневая автостоянка минимум 400 машино-мест (13 500 кв. м), объекты общественного назначения для обслуживания населения до 25 % общей площади (4500 кв. м) – предприятие автосервиса по ремонту и техническому обслуживанию легковых автомобилей не более 10 постов (СТО, мойка); административные, торговые и складские помещения

Продавец: Минский городской исполнительный комитет, пр-т. Независимости, 8, 220030, г. Минск, сайт: www.minsk.gov.by

Организатор электронных торгов и оператор электронной торговой площадки: Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, телефоны: (017) 2261672, 327-40-22, сайт: www.mgcn.by

Порядок проведения электронных торгов: электронные торги проводятся в соответствии с регламентом информационной торговой системы ЭТП «МИНСК – НЕДВИЖИМОСТЬ» (далее – Регламент) с соблюдением требований Положения о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договора аренды государственного имущества, в том числе земельных участков, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 №608 (далее – Положение).

Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрироваться на сайте ЭТП по электронному адресу <http://minskestate.by/>, пройти аккредитацию на ЭТП, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП.

Задаток перечисляется на расчетный счет № BY34BPSB30121049710199330000 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску и Минской области, БИК BPSBBY2X, 220035, г. Минск, пр-т Машерова, д. 80, УНП 190398583, получатель – коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости» (задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению) не позднее срока окончания приема документов на участие в электронных торгах – 15.03.2018 г.

Дата и время начала проведения электронных торгов: 21 марта 2018 года в 11.30 (по времени на сервере ЭТП «МИНСК – НЕДВИЖИМОСТЬ»).

Победитель электронных торгов либо претендент на покупку, выразивший согласие на приобретение земельного участка по начальной цене, увеличенной на 5 %, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах электронных торгов либо признания торгов несостоявшимися, до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка обязан:

- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения);
- возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;

- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;
- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Минский горисполком на основании решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона и протокола о результатах аукциона либо протокола о признании аукциона несостоявшимся заключает с победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона договор аренды земельного участка сроком на 5 лет.

Размер штрафа, уплачиваемого участником повторных электронных торгов и (или) их победителем (претендентом на покупку) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет:

по земельному участку для строительства объекта производственного назначения на участке № 6 по экспликации градостроительного проекта детального планирования промзоны 205ПЗ (в районе ул. Горьцкого) в г. Минске – 57 900,00 руб. (пятьдесят семь тысяч девятьсот белорусских рублей);

по земельному участку для строительства объекта «Физкультурно-оздоровительный комплекс по генплану № 62 в границах жилого квартала «Магистр» в г. Минске – 91 400,00 руб. (девяносто одна тысяча четыреста белорусских рублей);

по земельному участку для строительства физкультурно-оздоровительного комплекса по ул. Каруса Каганца в г. Минске – 85 000,00 руб. (восемьдесят пять тысяч белорусских рублей);

по земельному участку для строительства объекта «Многоуровневая автостоянка с объектами обслуживания по ул. Михаила Пташука (ул. Проектируемая № 4)» – 62 000,00 (шестьдесят две тысячи белорусских рублей).

Прием заявления на участие в электронных торгах с прилагаемыми документами осуществляется по 15.03.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 2, тел. (017) 2261672.

Детальная информация о порядке участия в электронных торгах размещена на сайте ЭТП «МИНСК-НЕДВИЖИМОСТЬ» (<http://minskestate.by/>)

Крупский районный исполнительный комитет проводит 20 марта 2018 года в 11.00 в каб. 13, расположенном по адресу: Минская обл., г. Крупки, ул. Советская, д. 8 открытый аукцион на право заключения договора аренды земельного участка для строительства и обслуживания магазина в г. п. Холопеничи по ул. Ленинской, 6, Крупского района Минской области

Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Срок аренды, лет	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (руб.)
Минская область Крупский район г. п. Холопеничи, ул. Ленинская, 6 623056300001000706	0,0970	99	асфальтированный подъезд, электричество, водопровод	6 130,34

Участники аукциона должны представить следующие документы:
 – заявление на участие в аукционе с указанием кадастрового номера и адрес земельного участка;
 – заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка.

Кроме того, представляются:
 – гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;
 – индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
 – представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;
 – представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Задаток в размере 600 рублей перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением на счет районного бюджета № ВУ58-АКВВ36006180003060000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК АК-ВВВУ2Х, УНП 600537220, назначение платежа 04002.

Заявление на участие в аукционе в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Аукцион состоится при наличии не менее двух участников. Оплата победителем либо единственным участником несостоявшегося аукциона предмета аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.

Победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона необходимо произвести возмещение фактических расходов по организации и проведению аукциона и подготовке документации для его проведения.

Дополнительную информацию можно получить в землеустроительной службе райисполкома по адресу: г. Крупки, ул. Советская, 8.
Контактные телефоны: (8 01796) 2-70-68, 2-76-41

ОАО «ЦентроСтройОфис» (г. Минск, ул. Монтажников, 39-208) проводит очередное общее собрание акционеров ОАО «ЦентроСтройОфис» в очной форме 19 марта 2018 года в 10.00. Место проведения собрания: ОАО «ЦентроСтройОфис», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

Повестка дня собрания

Итоги финансово-хозяйственной деятельности общества за 2017 год и основные направления деятельности общества в 2018 г.

Утверждение годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2017 г.

Утверждение распределения прибыли Общества за 2017 г.

О материальном вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.

Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, будет проводиться в день проведения собрания с 9.00 до 9.45 по адресу: ОАО «ЦентроСтройОфис», г. Минск, ул. Монтажников, 39 к. 208.

Участники собрания должны иметь при себе документ, удостоверяющий личность (представители акционера – документ, удостоверяющий личность, и доверенность).

Дата составления списка владельцев ценных бумаг для регистрации участников собрания по состоянию реестра акционеров на 09.03.2018 г.

Время и место ознакомления лиц, имеющих право на участие в собрании, с материалами по вопросам повестки дня общего собрания: с 9.00 до 9.30 часов, в рабочие дни с 01.03.2018 г. по 19.03.2018 г. по адресу: ОАО «ЦентроСтройОфис», г. Минск, ул. Монтажников, 39, к. 208.

УНП 191303207

ОАО «Шершуны-Агро» Минского района на постоянную работу требуются:

- Оператор по искусственному осеменению животных
- Зоотехник
- Начальник молочно-товарного комплекса

Требования: опыт работы. Телефон для справок 8044-578-17-11
 Жилье предоставляется УНП 690654548

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению торгового-производственного республиканского унитарного предприятия «БЕЛФАРМАЦИЯ» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже права заключения договора аренды:

Наименование объекта	Лот № 1	Характеристика
Изолированное помещение; наименование – помещение аптеки (инв. № 500/D-708164756)	Изолированное помещение (помещение здравоохранения) общей площадью 164,7 кв. м.	Изолированное помещение (помещение аптеки) общей площадью 164,7 кв. м.
Местонахождение объекта	г. Минск, ул. М. Богдановича, 224-2	Площадь находится в одноэтажном здании аптеки 1961 года постройки.
Общая площадь, кв. м	164,7	В здании имеется отопление, водопровод, канализация, вентиляция, телефон
Срок договора аренды	5 лет	
Начальная цена права заключения договора аренды, бел. руб.	625 руб. 86 коп.	
Сумма задатка, бел. руб.	62 руб. 59 коп.	
Размер ежемесячной арендной платы за сдачу в аренду объекта, бел. руб.	3004 руб. 13 коп.	
Целевое использование имущества	Для осуществления любого вида деятельности, за исключением размещения аптеки	
Условия продажи объекта аукциона	Уборка прилегающей территории	

Базовая арендная величина с 01.04.2017 составляет 15,20 бел. руб. В соответствии с подпунктом 2.1 пункта 2 Указа Президента Республики Беларусь от 29.03.2012 № 150 «О некоторых вопросах аренды и безвозмездного пользования имуществом» размер базовой арендной величины ежегодно устанавливается Советом Министров Республики Беларусь с учетом изменения индекса потребительских цен за предыдущий год по отношению к предшествующему и применяется с 1 апреля года, в котором он установлен.

Задаток в размере 10 % от начальной цены объекта перечисляется на р/с № ВУ55БПСВ30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК ВПСВВУ2Х, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан перечислить арендодателю сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение.

Договор аренды имущества должен быть заключен в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049, а также иными актами законодательства. Аукцион состоится **26.03.2018 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **22.03.2018 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17, сайт в сети интернет: www.rlt.by**

ОБЪЯВЛЕНИЕ УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «ОБУВЬТОРГ»

20 марта 2018 года в кабинете директора по адресу: г. Минск, ул. Платонова, 28 состоится **общее собрание акционеров! Начало собрания – 14.00.**

Регистрация участников проводится с 13.00 до 13.45 по месту проведения собрания.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт; представителю акционера – паспорт и доверенность.

ПОВЕСТКА ДНЯ

Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2017 год и перспективах развития Общества на 2018 год.

О работе наблюдательного совета ОАО «Обувьторг» в 2017 году.

Отчет ревизионной комиссии о результатах аудиторской проверки Общества за 2017 год.

Об утверждении годового отчета и годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Обувьторг» за 2017 год.

Об утверждении распределения чистой прибыли за 2017 год.

О выплате дивидендов за 2017 год.

О направлениях использования чистой прибыли Общества в 2018 году и 1-м квартале 2019 года.

Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии ОАО «Обувьторг».

О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни, начиная с 13 марта 2018 года по месту нахождения Общества.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен на основании реестра на 20 февраля 2018 года.

Наблюдательный совет
 УНП 100262652

Объявление о торгах	
Наименование (описание), местонахождение и стоимость имущества	Лот № 1. Автомобиль «КИА КАРНИВАЛ», 1999 года выпуска, регистрационный номер 4158ЕМ2. Первоначальная стоимость – 3273 руб. 00 коп.
Собственник (владелец) имущества	Ильин Артем Андреевич
Местонахождение (адрес) имущества	г. Орша, пр-д Мичурина, д. 5
Информация об обременениях	Залог ЗАО «Банк ВТБ»
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Орша, ул. Островского, 36, каб. 5, 12 марта 2018 года в 11.00
Справочная информация	Отдел принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши. 211030, г. Орша, ул. Островского, 36. Судебный исполнитель – Нараленкова Анастасия Владимировна, тел.: 80216543215, 80333998317. Начальник отдела – Павлюченкова Наталья Евгеньевна, тел. 80216543213
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет отдела принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши ВУ22АКВВ36429030007942200000 АСБ Беларусбанк г. Орша код банка АКВВВУ21215 УНП 300002505, не позднее 09.03.2018 г. Минимальная величина первого шага – 5 % стоимости каждого лота. В соответствии со ст. 97 Закона «Об исполнительном производстве» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги

Совместное общество с ограниченной ответственностью «ИРИОНВУД» в лице ликвидатора Романовского Славомира Фирминовича объявляет о проведении торгов по продаже принадлежащего ему имущества

Лот № 1 в составе:

- 1) сушилка SECOTERM 1/6.5/7.4.1. Стоимость – 5 325 руб.;
- 2) водогрейный котел KWH 2000. Стоимость – 7 519 руб.;
- 3) автоматизированная система сжигания AZSD 1000. Стоимость – 8 314 руб.;
- 4) капитальное строение с инв. № 632/С-312, площадь 51,0 кв. м, наименование – одноэтажный железобетонный склад автозапчастей. Стоимость – 2 928 руб.;
- 5) капитальное строение с инв. № 632/С-459, площадь 76,2 кв. м, наименование – одноэтажное блочное здание сушильного отделения. Стоимость – 5 354 руб.;
- 6) капитальное строение с инв. № 632/С-591, площадь 2,0 кв. м, наименование – одноэтажный кирпичный туалет на 2 очка. Стоимость – 507 руб.;
- 7) капитальное строение с инв. № 632/С-590, площадь 0,9 кв. м, наименование – кирпичное здание туалета на 1 очко. Стоимость – 36 руб.;
- 8) капитальное строение с инв. № 632/С-17073, площадь 184,9 кв. м, наименование – здание котельной. Стоимость – 16 229 руб.;
- 9) капитальное строение с инв. № 632/С-17074, площадь 206,0 кв. м, наименование – здание сушильных камер. Стоимость – 73 770 руб.;
- 10) капитальное строение с инв. № 632/С-17075, площадь 1,1 кв. м, наименование – водонапорная башня. Стоимость – 657 руб.

Капитальные строения расположены на предоставленном на праве постоянного пользования земельном участке с кадастровым номером 622085700062000028, расположенном по адресу: Минская обл., Воложинский р-н, аг. Раков, площадь – 0,5139 га, назначение – земельный участок для размещения производственных, складских и вспомогательных зданий.

Начальная цена лота № 1 – 120 639 руб.

Лот № 2 в составе:

- 1) автоматический станок для резки минишипа 05. Стоимость – 5 650 руб.;
 - 2) автоматический станок для резки минишипа 06. Стоимость – 5 800 руб.;
 - 3) бесконечный автоматический пресс для склеивания. Стоимость – 7 200 руб.;
 - 4) погрузчик ДВ 17989.33.42 «Балканкар». Стоимость – 6 450 руб.;
 - 5) кран башенный КБ-406. Стоимость – 14 300 руб.;
 - 6) подкрановые пути. Стоимость – 3 865 руб.;
- Начальная цена лота № 2 – 43 265 руб.

Продавец – СООО «ИРИОНВУД» (Минская обл., Воложинский р-н, Раковский с/с, аг. Раков, ул. 17 Сентября, д. 17; тел. 8 029 750-25-58).

Организатор торгов – ликвидатор СООО «ИРИОНВУД» Романовский Славомир Фирминович (г. Минск, ул. Тухачевского, 10-6; тел. 8 029 750-25-58).

Местонахождение имущества: Минская обл., Воложинский р-н, Раковский с/с, аг. Раков, ул. 17 Сентября, д. 17.

Торги проводятся в форме аукциона, открытого по составу участников.

Аукцион состоится 23 марта 2018 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Тухачевского, 10-6.

Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по предварительному согласованию с организатором торгов. Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота.

Для участия в торгах лица, заявившее о своем участии в торгах, вносит задаток в счет обеспечения оплаты приобретаемого на торгах имущества в размере 5 % от начальной цены лота. Задаток вносится до подачи заявления по следующим реквизитам: СООО «ИРИОНВУД», р/с ВУ70АЛФА30122084950270270000 в ЗАО «Альфа-Банк», адрес банка: г. Минск, ул. Красная, 7; код банка ALFABY2X, УНП 190583963.

Прием заявлений начинается с даты настоящей публикации и заканчивается 21 марта 2018 г. в 18.00.

Лицо, желающее участвовать в торгах, обязано подать организатору торгов по адресу: г. Минск, ул. Тухачевского, 10-6 документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка, а также с приложением следующих документов:

– юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копии устава (учредительного договора – для коммерческой организации, действующей только на основании учредительного договора), имеющего штамп о проведении государственной регистрации, и свидетельства о государственной регистрации и их подлинники для заверения копий организатором аукциона, доверенность представителю юридического лица (если юридическое лицо представляет не руководитель) или документ, подтверждающий полномочия руководителя юридического лица (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор либо иные документы в соответствии с законодательством);

– юридическим лицом, иной организацией – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до даты подачи заявления) или иное равнозначное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык, легализованная в установленном порядке доверенность представителю юридического лица, иной организации или другие легализованные в установленном порядке документы с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;

– индивидуальным предпринимателем – резидентом Республики Беларусь – копия свидетельства о государственной регистрации и подлинник для заверения копии организатором аукциона;

– индивидуальным предпринимателем – нерезидентом Республики Беларусь – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;

– представителем гражданина Республики Беларусь, индивидуального предпринимателя – резидента Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

– представителем иностранного физического лица, индивидуального предпринимателя – нерезидента Республики Беларусь – легализованная в установленном порядке доверенность с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в торгах физическое лицо, индивидуальный предприниматель, представитель физического лица, индивидуальный предприниматель, юридическое лицо, иной организации предъявляют оригинал документа, удостоверяющего личность, и представляют его копию, которая заверяется организатором торгов.

Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги, в течение 5 дней с даты проведения торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. После окончания торгов в день проведения торгов с победителем подписывается протокол. Договор с победителем торгов заключается в течение 5 дней с даты проведения торгов, после возмещения затрат на проведение торгов и утверждения протокола о результатах торгов. Победитель торгов обязан оплатить стоимость имущества в срок, установленный договором.

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником возможна продажа предмета торгов этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Цены указаны без НДС.

Получить информацию о торгах можно в рабочие дни с 9.00 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Тухачевского, 10-6, тел. 8 029 750-25-58

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

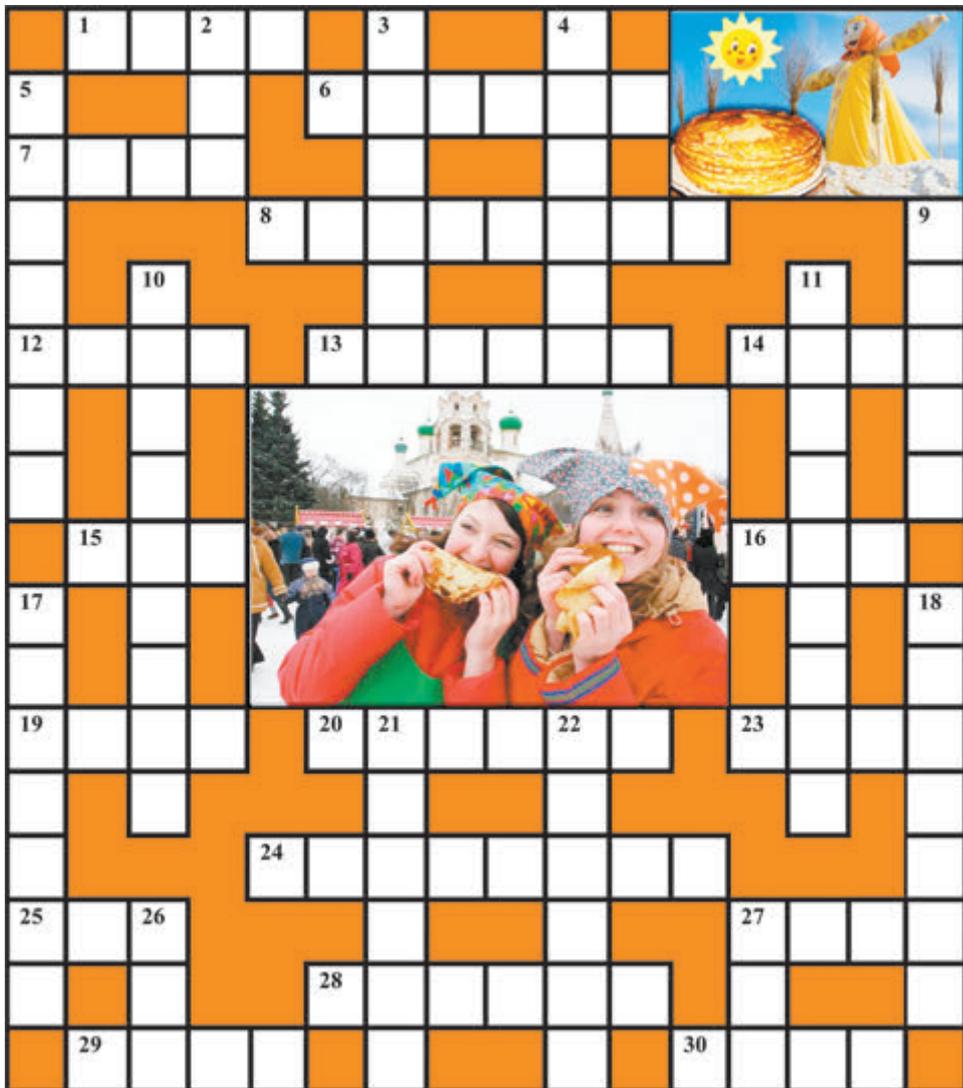
Извещение о проведении аукциона				
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703			
Продавец	ОАО «Завод «Легмаш», Витебская обл., г. Орша, Восточный переулок, 17			
Предмет аукциона				
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Здание корпуса № 5	Здание специализированное иного назначения	2435,4 кв. м	240/С-44870	Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, пер. Восточный 2-й, 21
Составные части и принадлежности		крыльцо(а)		
Сведения о земельном участке	Земельный участок, общ. пл. 0,2924 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания корпуса № 5. Ограничения (обременения) прав на земельный участок: охранный зона сетей и сооружений теплоснабжения, площадь 0,0238 га; зона санитарной охраны водных объектов, используемых для хозяйственно-питьевого водоснабжения, в зонах санитарной охраны в местах водозабора, площадь 0,2924 га			
Обременения:	аренда. Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by			
Начальная цена с НДС 20 %	1339 201,14 белорусского рубля			
Задаток 10 %	от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с ВУ60БЛВВ30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллекторная, 11, БИК БЛВВВУ2Х, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи	15 рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона				
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи				
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by				
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия				
Дата и время проведения аукциона	21.03.2018 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Дата и время окончания приема документов	19.03.2018 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Контактные телефоны	+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by			

БЛІНЦЫ, БЛІНЧЫКІ, БЛІНЫ...

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ:

1. Люты будзе ..., а сакавік яго разбурае (прык.). 6. Тое, што і старац. На першы дзень масленічнага тыдня, які называлі Стрэчаннем і які сёлета прыходзіцца на 12 лютага, сустрэкалі сонца, гаспадыня пякла бліны і першы блін аддавала ... 7. Белы клён, прыгожае, велічнае дрэва. 8. ... або Зайгрышы. Назвы аўторка, другога дня Масленіцы, калі хадзілі ў гасці, а хлопцы запрашалі дзяўчат катацца з гары на санках. 12. Урачысты, званы вечар (устар). 13. Прышоў ... ды Улас — скоры вясны ў нас (прык.); прысвятак беларускага народнага календара Святы ... адзначалі 23 лютага. 14. Вялікая сетка для лоўлі рыбы. 15. Спосаб шыцця. 16. «... бушуе — вясну чуе, // Ге-е-е, // Вясну чуе». З вяснянкі. 19. Дошка струннага музычнага інструмента. 20. Шосты дзень масленічнага тыдня, які называлі Залоўчынімі вачоркамі; маладая нявестка запрашала ў гасці ўсіх родных, а моладзь запрагала ў сані коней. 23. Партовае збудаванне. 24. Жончына сястра. 25. Ад цёплага слова і ... растае (прык.). 27. Інструмент для праколвання адтулін; ім у першы дзень посту выкалупвалі з зубоў скаромнае і паласкалі рот гарэлкай. 28. Бліныцы, блінчыкі, бліны, як ... ў вясны (прык.). 29. Вобад са спіцамі з воза; на Масленіцу яго ставілі на кол, чаплялі да яго санкі і каталіся. 30. Сямейны саюз мужчыны і жанчыны; тым, хто да Масленіцы, у Мясоед не ўступіў у ..., на Масленіцу ў знак пакарання да нагі прывзвалі калодку.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 2. Масленіца-палізуха: ... і масла палізула (прык.). 3. Момант найвышэйшага напружання чаго-небудзь. 4. Што край, то абычай, што старана, то ... (прык.). 5. Цешчыны ... Назва пятага дня масленічнага тыдня; у гэты дзень (сёлета — 16 лютага) зяці запрашалі цешчаў дамоў і частавалі іх блінамі. 9. Некалі на Беларусі вельмі шанаваны язычніцкі бог; лічылася, што менавіта ў яго гонар нашыя продкі пачалі адзначаць Масленіцу. 10. «Ідзі, зіма, да крынічкі! Ды забяры ...». З такімі словамі звярталіся да зімы, калі спалывалі на вогнішчы пудзіла. 11. Пярун або ... Язычніцкі бог, з імем якога звязана назва свята Грамніцы, якое прыходзіцца на 15 лютага. На гэты дзень прыпадае таксама і масленічны Шырокі чацвер, калі частавалі аладкамі карову, ставілі на вуліцы сталы з ежай, гушкаліся на арэлях. 17. Даравальная ... Апошні дзень Масленіцы, калі ўсе прасілі адзін у аднаго прабачэння, а на вячэру гатавалі толькі малочныя стравы. 18. Наз-

ва трэцяга дня масленічнага тыдня, калі частавалі блінамі цешчы зяцёў. 21. Гаспадар чаго-небудзь. 22. Летняя прыбудова да дома. 26. Грунт пад вадой вадаёма. 27. Гулянка.

■ Песню бярыце з сабою

Пімен Панчанка (1917—1995) — народны паэт Беларусі, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя Янкі Купалы, дзяржаўных прэміяў БССР і СССР, аўтар шэрагу паэтычных зборнікаў. Песня «Краіна мая» публікуецца невыпадкова падчас традыцыйных святкаванняў Дня абаронцаў Айчыны. Верш быў напісаны Піменам Панчанкам у далёкім франтавым 1942 годзе. У той час, калі вакол лютавалі смерць, гора і было яшчэ далёка да канца вайны. Але ён шчыра верыў у перамогу, сумаваў па радзіме і марыў пра вяртанне дадому. Песня «Краіна мая» была напісана мною да 70-годдзя з Дня вялікай Перамогі. Сёння яна прысвячаецца ўсім ветэранам вайны і тым, хто служыў і служыць у армейскіх і флотацкіх радах.

Куплет 1:
Успамінаецца мне усё да драбніц,
Што звязана наvek з родным краем, —
Як жыта шуміць, як агонь зарніц
На дне азёр дагарае.

Прыпеў:
Краіна мая, радасць мая,
Песня мая маладая!
Па нівах тваіх, па тваіх гаях
Сынава сэрца рыдае.
Ты прыходзіш ка мне, як сон.
Хмараю праплываеш,
Птушкай садзішся на ціхі клён,
Звонкім дажджом ападаеш.

Куплет 2:
І няма нічога ярчэй на зямлі
За сонца на родным небе,
Не было нічога смачней для мяне
Матчынага хлеба.

Куплет 3:
Ні славы, ні скарбаў я не хачу,
Мне б дадому прыйсці непрыкметна,
Зямлю сваю пад нагамі адчуць,
Надыхацца родным паветрам.

КРАІНА МАЯ

Рубрыку вядзе
Яўген КСЯНЕВІЧ,
аўтар песень на вершы
славянскіх паэтаў.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.25	18.22	9.57
Віцебск —	8.18	18.09	9.51
Магілёў —	8.15	18.12	9.57
Гомель —	8.08	18.13	10.05
Гродна —	8.40	18.38	9.58
Брэст —	8.37	18.42	10.05

Месяц

Маладзік 16 лютага.
Месяц у сузор'і Рыб.

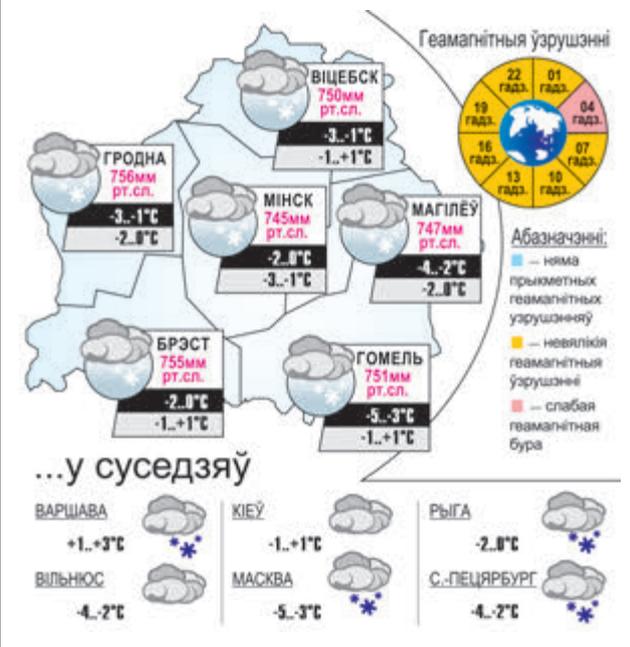
Імяніны

Пр. Абрама, Аляксандра, Аляксея, Георгія, Івана, Кірылы, Мікалая, Сяргея, Фёдара, Юрыя.
К. Сусаны, Аляксея, Лукаша, Расціслава.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Папалушка выйшла за муж за прынца. Ён раскідаў па яе пакоі пялёсткі руж, але ў 12 гадзін яны ператварыліся ў шкарпэткі.

— Вова! Што ты бегаеш як дурань з той мухабойкай?

— Аня, не перашкаджай мне! Я забіў аж пяць мух — з іх тры самцы і дзве самкі!

— Адкуль ты ведаеш?!

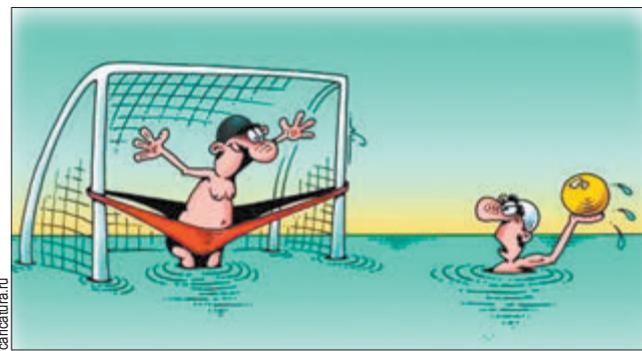
— А што тут ведаць? Тры

на бляшанцы з півам, дзве на тэлефоне...

А зараз пра надвор'е. За ноч выпала 10 сантыметраў снегу, ну, ці, як кажуць мужчыны, сантыметраў 15—16.

— Тата, а калі я стану настолькі дарослым, каб рабіць так, як я хачу?

— Не ведаю, сыноч... Яшчэ ні адзін мужчына не жыве так доўга.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КНІЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 702. Нумар падпісаны ў 19.30 16 лютага 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12